This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, September 14, 1993

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (2272) 1993 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 14 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1.00

Naujas laikotarpis

Šiandien kiekvienas lietuvis džiaugsmingai norėtų tarti: sunkusis Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis pasibaigė. Rugpjūčio 31-oji tapo istorine diena. Tą dieną penkiolika minučių prieš vidurnaktį Lietuvos—Gudijos sieną perkirto paskutinis okupacinės rusų kariuomenės dalinys.

TOS dienos nuo pat nepriklausomybės paskelbimo įtemptai laukta. Kaip Maskva vykdys 1992 m. pasirašytą susitarimą, stebėjo ir visas pasaulis, nes tai buvo tarptautinio pobūdžio įsipareigojimas, nors Rusija, spausdama savo "artimojo užsienio" kaimyną, bandė tam ieškoti ir kitokių pavadinimų. Artėjant pasitraukimo iš Lietuvos datai, spaudimas virto grasinimu, sumaišiusiu kiek ir vyriausybės laikyseną. Labai nedaug trūko, kad pats didžiausias nuolaidžiavimas būtų buvęs parodytas. Platesnio pasipriešinimo ir galbūt prašviesėjusio apsisprendimo dėka buvo sulaikytas prezidento A. Brazausko vykimas į Maskvą tartis su B. Jelcinu dėl dalykų, kurie jau buvo praėjusiais metais nutarti. Po šio tvirtesnio atsilaikymo ir Lietuvos, kaip valstybės, prestižo išgelbėjimo liko betgi dar viena niūri mįslė: ar slaptuose pokalbiuose nebuvo kas nors pridėta, kad Rusija sutartu laiku paliko Lietuvą? Toks klausimas nekiltų, jei nebūtų buvę prasitarta apie kažkokius kompromisus. Galimas dalykas, jie paaiškės tolimesnių su Rusija derybų eigoje. Belieka tikėtis, kad jie reikšmingos žalos Lietuvos valstybingumui nepadarys. Šiomis dienomis tik džiaugiamės pagaliau nusikratę svetimo jungo. Turime tik būti tvirti, kad nepasivergtume savajam jungui, kuris būtų nemažiau skaudus ir kenksmingas. O tokį jungą tektų vilkti, jei tauta kentėtų dėl senųjų okupacinio laikotarpio valdymo metodų, dėl korupcijos, dėl naujųjų turtuolių savivalės, dėl neribotų laisvių, nesuvaldomų nusikaltėlių, moralinio nuosmukio padarinių, dėl varžtų tiems, kurie jaučia pareigą tarti tiesos žodį. Toks jungas ir be okupacinės kariuomenės būtų baisus, ir dėl jo negalėtume ieškoti užtarimo tarptautinėje plotmėje.

ŠV. TĖVO JONO PAULIAUS II viešnagė Lietuvoje rugsėjo 4-7 d.d. sujudino tautą tiesti naujus kelius, vedančius į atgimimą, į dvasinę pertvarką iki tokio laipsnio, kad amžinųjų vertybių pakopos imtų labiau ryškėti. Tos minties tyčinis siaurinimas aiškinant, kad Kat. Bendrija esanti nuo valstybės atskirta ir dėl to nieko nerišanti – būtų tik neprotingas ir kenksmingas išsisukinėjimas pateisinti egzistuojančius klystkelius. Šiuo svarbiu tautai laikotarpiu jos laikysena turėtų būti atremta ne į formalius, visai kitų tikslų turinčius pasidalinimus, bet į tiesos ir meilės žodį, kviečiantį žengti į laimingesnį rytojų. Kas tokį žodį šiais laikais drąsiai ištaria, kas kviečia į gėrį ir tikrąją žmogaus laimę, – tas iškyla virš visų formalumų, labai dažnai panaudojamų tik dvasiai užmušti, arba rankas nusiplaunant pasiteisinti kaip niekuo dėtas. Lietuvai pradedant naują laisvės ir nepriklausomybės laikotarpį be okupacinių ženklų ir objektų, labai svarbu kiekvienam rimtai pažvelgti į save ir surasti, kas taisytina, kas keistina. Tokioje peržiūroje reikia vienybės bei solidarumo ne mažiau kaip kituose valstybinio gyvenimo reikaluose. Tik šitaip ar panašiai išsiaiškinę atgimimo prasmę, galėsime tiesti naujuosius kelius tėvynės ateičiai. Laiminanti Šv. Tėvo ranka tegu sukelia didesnį pasiryžimą eiti visiems kartu tuo naujuoju keliu. Tai tikrai padėtų išspręsti daugybę klausimų, kuriuos pavadiname sunkiais ir sudėtingais, dažnai net nenujausdami, kad juos tokius patys padarome. **Č.S.**

AKIMIRKA IŠ APAŠTALINIŲ ŠVENTOJO TĖVO JONO-PAULIAUS II kelionių
Nuotr. Z. Nekrošiaus, iš "Atgimimo" 1993 m. 34 nr.

Šventasis Tėvas Baltijos valstybėse

Popiežius į Lietuvą atvyko rugsėjo 4 d. ir išvyko į Latviją rugsėjo 8 d. Tai buvo 61-ji apaštalinė kelionė į užsienį. Šv. Tėvas buvojo Vilniuje, Kaune, Šiluvoje ir aplankė Kryžių kalną netoli Šiaulių.

Trečiadienio rytą, rugsėjo 8, Šv. Tėvas pasiekė Latvijos sostinę Rygą. Vietos katedroje įvyko trumpos pamaldos, kurių metu atnaujintas vieno pirmųjų Latvijos apaštalų vyskupo Šv. Meinardo kultas. Latvijos parlamente, prez. būstinėje, aplankė prezidentą Guntį Ulmanį. Rygos liuteronų katedroje įvyko ekumeninis susitikimas. Pavakaryje Rygos didžiajame parke aukojo Mišias.

Ketvirtadienį, rugsėjo 9, popiežius nuvyko į Agluoną. Aikštėje prieš Dievo Motinos šventovę atnašavo Mišias. Po Mišių šventovės vienuolyne popiežius pietavo su Latvijos vyskupais ir kunigais. Vakare Rygos universitete susitiko su profesoriais, kultūrininkais bei studentais.

Paskutinę savo kelionės dieną, rugsėjo 10, Šv. Tėvas Jonas-Paulius II aplankė trečiąją Baltijos valstybę — Estiją. Rytą gotikinėje Talino Niguliste Kirik liuteronų šventovėje vadovavo ekumeninėms pamaldoms. Vidudienį Prezidento rūmuose susitiko su Estijos prezidentu Lenart Meri. Papietavęs su vos keliais visoje Estijoje esančiais katalikų kunigais, Šv. Tėvas Talino rotušėje atnašavo Mišias.

Iš Talino popiežius Jonas-Paulius II išvyko į Romą rugsėjo 10 d. vakare.

Šv. Tėvo kelionė į Baltijos kraštus susilaukė dėmesio didžiojoje Kanados spaudoje, buvo rodoma ir televizijoje.

Kvietė išlaikyti taiką ir dvasios ramybę

Popiežių Jona-Paulių II rugsėjo 8, trečiadienį, ELTOS pranešimu, išlydėti į Vilniaus oraustį atvyko prezidentas Algirdas Brazauskas, kardinolas Vincentas Sladkevičius, arkiv. Audrys Bačkis, kiti vyskupai, ministeris pirm. Adolfas Šleževičius, o taip pat ir karių garbės sargyba.

Atsisveikindamas Šv. Tėvas kalbėjo:

— Pasibaigus mano viešnagei Lietuvoje ne tik dėkoju visiems, bet jaučiu būtinybę tarti nuoširdų linkėjimą, kurį sudedu į Marijos, Bažnyčios Motinos, gerbiamos Šiluvoje ir Aušros Vartuose, rankas. Jai pavedu Lietuvos ateitį. Linkiu, kad šios kilnios tautos vaikai, siekdami moralinės ir medžiaginės pažangos, Dievo žodyje surastų šviesą ir paramą, deramai gerbtų kiekvieno žmogaus orumą, išlaikytų taiką visuomenėje ir dvasios ramybę.

Telegrama prezidentui

Lietuvos prezidento atstovas spaudai išplatino tekstą telegramos, kurią popiežius Jonas-Paulius II pasiuntė prezidentui pakeliui į Latviją iš lėktuvo "Alitalia" 4345:

— Baigdamas savo ganytojišką kelionę į Lietuvą ir išvykdamas iš jos, aš reiškiu gilią padėką Jūsų Ekscelencijai bei jūsų žmonėms už šiltą priėmimą ir tuos nuoširdžius jausmus, išreikštus man vizito metu. Siunčiu savo geriausius linkėjimus ir maldas, kad jūsų šalyje klestėtų taika ir gerovė. Aš nuoširdžiai meldžiu Aukščiausiąjį palaiminti Lietuvos žmones.

Spaudos atstovas pridūrė, kad, susipažinęs su Jo Šventenybės telegrama, prezidentas pasidžiaugė, jog Lietuvos žmonių geros valios ir nuoširdumo dėka popiežiui Jonui-Pauliui II Lietuvos žemėje buvo gera.

Prezidentas gydosi toliau

Trečiadienio rytą, po iškilmių popiežiaus Jono-Pauliaus II palydų Vilniaus orauostyje, prez. A. Brazauskas, kaip praneša ELTA, grįžo į Antakalnio universitetinę ligoninę toliau gydytis.

Pirmą kartą į ligoninę prezidentas buvo paguldytas sekmadienį, rugsėjo 5, ištikus tulžies akmenų priepuoliui.

Šv. Tėvas, prieš išskrisdamas į Kryžiaus kalną, trečiadienio rytą paskambino prezidentui A. Brazauskui į ligoninę, palinkėjo kuo greičiau pasveikti, pareikšdamas ir pasitenkinimą Lietuvos žmonių siekimu dvasiškai tobulėti.

Susidūrė dvi tradicijos

"L'osservatore Romano" rugpjūčio 25 d. laidoje rašo apie Šv. Tėvo kreipimąsi į maldininkus popiežiaus vasarvietėje — Castel Gandolfo.

Popiežius kalbėjo, kad rugsėjo mėnesio pradžioje išsipildys jo ilgas troškimas aplankyti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Galėsiąs paguosti žmones, kurie taip daug kentėjo kovoje už savo laisvę. Jis žengsiąs senųjų evangelistų pėdomis, kai šie sėjo Evangelijos grūdą šiuose kraštuose. Stipri krikščioniška dvasia, persunkta šių kraštų kultūra, galėjo atlaikyti baisius persekiojimus.

Baltijos kraštai charakteringi ir tuo, kad čia susidūrė dvi krikščioniškos tradicijos. Popiežius suprantąs savo kelionę į Baltijos šalis kaip ekumeninį žygį į kraštus, į kuriuos krikščionybė sklido iš Vakarų ir Rytų. Jis su meile pakviesiąs brolius ir seseris ortodoksus ir protestantus bendrai maldai.

Apaštalinė kelionė

Į popiežiaus vasarvietę Castel Gandolfo susirinkusiems maldininkams, kaip skelbė Vatikano radijas, Šv. Tėvas kalbėjo:

— Melsdamasis su jumis jau šiandien trokštu dvasia keliauti į Marijos šventoves, kuriose, amžių bėgyje augo ir tvirtėjo Baltijos tautų tikėjimas. Pirmiausia mintys krypsta į Lietuvą, į Vilniaus Aušros Vartų šventovę, taip

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Paskelbti parlamento rinkimai

Trisdešimt penktiesiems Kanados parlamento rinkimams ministerė pirm. Kim Campbell pasirinko spalio 25 d. Šią datą patvirtino ir rinkimus rugsėjo 8 d. paskelbė Kanados gubernatorius Ray Hnatyshyn, sustabdęs dabartinio parlamento darbą. Rinkiminiam naujojo parlamento vajui tada buvo likusios 46 dienos. Iš tikrųjų neoficiali rinkiminė kova prasidėjo anksčiau, kai Kanados konservatorių vadove buvo išrinkta ir ministere pirmininke birželio 25 d. tapo Kim Campbell. Susitikimuose su kanadiečiais jai rūpėjo kritusio konservatorių populiarumo atstatymas, opozicinių partijų vadams – to kritimo išsaugojimas ir netgi sustiprinimas. Politinis apsikapojimas jau buvo prasidėjęs.

Darbą užbaigiančiame Kanados parlamente progresyvieji konservatoriai turėjo 154 atstovus, liberalai – 79, NDP socialistai – 43, Kvebeko blokas – 8, Reformų partija – 1. Du atstovai nepriklausė partijoms, aštuonios vietos buvo tuščios. Naujojo Kanados parlamento rinkiminiame vajuje konservatoriams vadovauja ministerė pirm. Kim Campbell, liberalams – Jean Chretien, NDP socialistams – Audrey McLaughlin, Reformų partijai – Preston Manning, separatistiniam Kvebeko blokui – Lucien Bouchard. Mažųjų grupių įsijungimą į rinkimus sustabdė nuostata, kad jos turėtų privalomą 50 kandidatų minimumą su kiekvieno įmokėtu tūkstančio dolerių užstatu. Jis prarandamas, kandidatui nesurinkus minimalaus balsų nuošimčio.

Kanados parlamento rinkimų labiausiai laukė liberalų vadu 1990 m. išrinktas senasis liberalų politikas J. Chretienas. Jo politinė veikla siekia kelias ministerijas 1984 m. pasitraukusio liberalų ministerio pirm. P. E. Trudeau kabinete. Kol Kanadą valdė populiarumą praradęs konservatorius Brian Mulroney, taip pat nepopuliaraus J. Chretieno liberalus pastoviai rėmė apie 40% apsisprendusių kanadiečių. Tada atrodė, kad Kanados parlamento rinkimus lengvai būtų laimėję liberalai. Mat jie, nekęsdami B. Mulronio, mažesnį dėmesį skyrė savajam J. Chretienui.

Politinės įtampos Kanados liberalams ir Naujųjų demokratų partijos socialistams at-

(Nukelta į 9-tą psl.)

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Popiežius Jonas-Paulius II – Lietuvoje – šalyje, kuri arčiau susipažino su krikščionybe šio tūkstantmečio pradžioje ir tik jo pabaigoje sulaukė Vyriausiojo K. Bendrijos Ganytojo savo žemėje. Saulėtą šeštadienio popietę, išlipęs iš lėktuvo ir pabučiavęs Lietuvos žemę, pasisveikinęs su aukštaisiais K. Bendrijos ir vyriausybės atstovais, Šventasis Tėvas kalbėjo apie savo išsipildžiusį troškimą aplankyti Lietuvą – "tylią liudininkę karštos meilės religijos laisvei". Vilnius, pasipuošęs Vatikano vėliavos spalvomis ir herbais, išėjo į gatves – nuo orauosčio iki arkikatedros – pasitikti Garbiojo Svečio. Popiežius važiavo savo papamobilyje, sveikindamas šalikelėse stovinčius žmones. Arkikatedroje Jo Šventenybė susitiko su Lietuvos K. Bendrijos hierarchais, kunigais, vienuoliais ir seminaristais, meldėsi Šv. Kazimiero koplyčioje ir prie arkivyskupo Julijono Steponavičiaus karsto. Prezidentūroje popiežius pasimatė su prezidentu, jo šeima, seimo ir ministerių kabineto vadovais. Vakare Šventasis Tėvas kalbėjo Rožinį Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos koplyčioje. Pamaldas tiesiog transliavo ir Vatikanas.

Sekmadienio rytą, rugsėjo 5, po ekumeninio susitikimo nunciatūroje su stačiatikių, sentikių, evangelikų liuteronų ir reformatų, karaimų, žydų ir musulmonų religinių bendruomenių atstovais Jonas Paulius II išvyko į Antakalnio kapines, padėjo gėlių ant kritusių už Lietuvos laisvę kapų, pasimeldė ir palaimino žuvusiųjų artimuosius. Tuo metu Vingio parke jau buvo susirinkusi didžiulė įvairiakalbė minia ir pusantro tūkstančio giedotojų, nors oras buvo žvarbus ir dulkė lietus. Atvažiavęs popiežius apėjo invalidus, juos sveikino ir laimino, po to atnašavo Mišias, teikė krikšto ir sutvirtinimo sakramentus, dalino Šv. Komuniją. Po Viešpaties Angelo maldos Šventasis Tėvas palaimino minią. Pavakare popiežius atvyko į Vilniaus universitetą. Šv. Jono šventovėje jį sveikino mokslo ir kultūros žmonės. Popiežius pasakė kalbą, pasirašė Garbės svečių knygoje ir paliko atminimo dovaną. Iš universiteto nuvyko į susitikimą su lenkų bendruomene Šv. Dvasios šventovėje pasakė kalbą, prisiminė Adomo Mickevičiaus "Vėlines".

Pirmadienį Šv. Tėvas praleido Kaune. Iš Karmėlavos orauosčio, sveikinamas kauniečių, Jo Šventenybė atvyko į Nemuno ir Neries santaką. Apvažiavęs papamobiliu žmones, priėmęs dovanas, aukojo Mišias, meldėsi su tūkstančiais maldininkų. Po pamaldų Šv. Tėvas aplankė kardinolo rezidenciją ir Kauno arkikatedrą. Pavakary įvyko susitikimas su Lietuvos jaunimu Dariaus ir Girėno stadione, kur skambėjo giesmės ir dainos, buvo šokami tautiniai šokiai. Šventasis Tėvas kreipėsi į susirinkusius, kviesdamas "atidaryti duris Kristui". Po bendros maldos Popiežius įteikė jaunimo atstovams degančią žvakę – Kristaus šviesos simbolį.

Antradienį Jonas-Paulius II išvyko į Kryžių kalną, kur jau nuo vidurnakčio buvo pradėję rinktis žmonės (buvo išdalinta apie 300,000 pakvietimų). Popiežiaus malūnsparniui nusileidus prie kalno paruoštoje aikštelėje, Garbingąjį Svečią sutiko dvasiškiai ir Šiaulių rajono vadovai. Apvažiavęs maldininkus, Šv. Tėvas užlipo į Kryžių kalną, po to atnašavo Mišias tema "Kankiniai, tremtiniai. Lietuva – kryžių šalis". Stabtelėjęs Šiauliuose, Popiežius nuvyko į Šiluvą. Pasimeldęs Apsireiškimo koplyčioje prie stebuklingojo Dievo Motinos paveikslo, Šv. Tėvas šventė žodžio liturgiją tema "Krikščioniška šeima" kartu su vyskupais ir Žemaitijos žmonėmis Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilikoje. Čia Popiežius paauksuota karūna vainikavo Amerikos lietuvių atvežtą Marijos statulą.

Ankstyvą trečiadienio rytą žmonės Vilniuje rinkosi prie nunciatūros, į kurią kas vakarą popiežius grįždavo kaip į savo laikinąją rezidenciją. Miniai giedant, Šv. Tėvas trumpam išėjo į balkoną atsisveikinti. Po to jo Šventenybė išvyko į Vilniaus orauostį ir, po įprastinių diplomatinių palydu, "Alitalia" lėktuvu išskrido į Rygą.

Tai buvo savaitė, kai kasdieniniai rūpesčiai nublanko, ir visa Lietuva gyveno Šv. Tėvo apsilankymu. Vizito dienas transliavo radijas ir televizija. Laiminimui iškelta ganytojiškoji Šventojo Tėvo ranka ilgam išliks Lietuvos žmonių akyse, o Jo Šventenybės pasakytos kalbos, beje, daugiausia lietuviškai, – didelė sielos atgaja, gilių apmastymų šaltinis. **G.L.**

Šiame numeryje:

Naujas laikotarpis
Lietuva pagaliau nusikratė svetimo jungo
Kitų spaudoje pasižvalgius
Lenkų ir vokiečių spauda apie nusikaltimus Lietuvoje
Lietuva ir išeivija
Pokalbiai ir svarstymai Birštono konferencijoje
Paminklas Stutthofo kaliniams
Sunku buvo pastatyti paminklus ir nukentėjusiems nuo nacių
Kariuomenės išvedimas Otavos televizijoje
Otavos lietuvių veikėjų dėka buvo parodytas kariuomenės išvedimas
Plačios veiklos vilnietis
Adv. A. Juknevičius atšventė devyniasdešimtąjį gimtadienį
Ateitininkų konferencija Čikagoje
Žvilgsnis į save, žvilgsnis į ateitį
Jakubėnas įsitvirtina Lietuvoje
Įsteigtas komp. Vlado Jakubėno draugijos skyrius
Tarp žemės ir dangaus
Šimtui metų nuo Putino gimimo suėjus

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $35, pusmetinė – $20, rėmėjo – $40, garbės – $50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $35.00, supporter $40.00, honorary $50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Šventasis Tėvas Baltijos...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pat į Šiluvą, Žemaičių Kalvariją, Krekenavą, Pivašiūnus. Dvasia keliauju į Latviją, į Skaistkalnės ir Sarkani šventoves, ir ypač į Agluoną, kur į Dangų Paimtoji Švenčiausioji Mergelė garbinama kaip "Marijos žemės Karalienė" — šiuo vardu nuo viduramžių buvo vadinta Latvija ir Estijos dalis.

Švenčiausioji Mergelė, ypatingai garbinama Vilniaus Aušros Vartų šventovėje, teišmeldžia lietuvių, latvių ir estų tautoms naująją tikėjimo ir visuomenės pažangos aušrą. Tepadeda tuose kraštuose gyvenantiems krikščionims brandinti dialogu grįstą tarpusavio pagarbą ir visišką vienybę. Marija tebūna taikos aušra toms tautoms ir visiems pasaulio kraštams.

Italų spauda apie Lietuvą

Popiežiaus kelionei daug dėmesio skyrė Italijos spauda. Katalikų dienraštis "Avvenire" išspausdino ilgą straipsnį "Popiežius nugalėjo raudonąją armiją. Jelcinas šaukia namo paskutinius rusų dalinius." Straipsnio autorius primena, kad 1984 m. Lietuvos vyskupai buvo pakvietę Šv. Tėvą vadovauti šv. Kazimiero mirties jubiliejaus iškilmėms. Popiežius tada žinojo, kad sovietai neįsileis, bet pakvietimą priėmė ir nešiojo savo širdyje iki atėjo laikas, kai galėjo savo norus vykdyti.

1986 m. skrisdamas į Bangladešą, lėktuve klaususiems žurnalistams apie galimybę keliaut į Sov. Sąjungą, popiežius atsakė: "Mano pareiga pirmiausia aplankyti Lietuvą."

Romos dienraštis "Il Tempo" rašė: "Paskutinis buvusios sovietų armijos kareivis šiandien paliks Lietuvą". Kitas dienraštis "Il Messaggero" straipsnį pradeda antrašte: "Jelcino dovana popiežiui: rusų kariuomenė palieka Lietuvą". Milano dienraštis "Corriere della Sera": "Lietuva: popiežius atvyksta, rusų kariuomenė bėga".

Džiaugsmingai sveikino

"The Toronto Sun" rugsėjo 9 d. laidoje rašė, kad Latvijos vadovai stipriai prašė popiežiaus pagalbos, jog Rusija išvestų savo kariuomenę iš krašto, nestatydama įvairių kliūčių.

Rygos gatvėse, smarkiai lyjant, tūkstančiai latvių protestantų ir katalikų džiaugsmingai sveikino popiežių Joną-Paulių II. Popiežius taipogi dalyvavo ekumeninėse pamaldose liuteronų šventovėje Rygoje.

Pasak laikraščio, popiežius Baltijos kraštuose kalbėjo apie susitaikymą bei sugyvenimą, kartu primindamas žmonių kentėjimus sovietų okupacijoje.

Rusija išvedusi savo kariuomenę iš Lietuvos dar prieš popiežiaus atvykimą, o Latvijoje dar esą 16,000 rusų kariuomenės.

Prezidentas Guntis Ulmanis privačiame pokalbyje su popiežiumi kėlęs Rusijos kariuomenės buvimo Latvijoje klausimą. Popiežius sakęs, kad jis supranta, jog svetima kariuomenė turi pasitraukti iš Latvijos teritorijos.

Estijos ambasadorius Vatikane

Popiežius Jonas-Paulius II rugpjūčio 28 d. Castel Gandolfo vasarvietėje, kaip skelbė Vatikano radijas, priėmė Estijos ambasadorių prie Šv. Sosto T. Matsulevits, kuris popiežiui įteikė savo vyriausybės skiriamuosius raštus.

Šv. Tėvas priminė savo kelionę į Estiją ir ankstesnę Vatikano santykių raidą su šiuo kraštu. Diplomatiniai santykiai buvo užmegzti 1933 m. Santykiai nutrūko 1940 m., Estiją okupavus sovietams. Estijai tapus vėl nepriklausomai, 1991 m. lapkričio mėn. buvo paskirtas apaštalinis nuncijus arkiv. Justo M. Garcia.

Naujasis ambasadorius T. Matsulevits yra jaunas, dar tik 35 metų amžiaus, Tartu universitete studijavęs žurnalistiką ir jame taipogi buvęs dėstytoju. 1991 m. lapkričio mėnesį buvo paskirtas ambasadoriumi Vokietijoje.

Estija šiuo metu turi 1,6 mil. gyventojų, iš kurių vos penki tūkstančiai (0.3%) katalikai. Jų sielovada rūpinasi trys kunigai — vienas pasaulietis, du vienuoliai ir 6 vienuolės. Estijoje Katalikų Bendrija neorganizuota. Prieš vienerius metus įsteigta apaštalinė administratūra, kurios ganytoju yra nuncijus — Vilniuje gyvenantis arkiv. Justo M. Garcia.

Tikintieji Latvijoje

"The Catholic Register" rugsėjo 11 d. laidoje rašo apie Latvijos tikinčiuosius (ryšium su Šv. Tėvo apsilankymu Baltijos kraštuose).

Prieš sovietinę okupaciją Latvijoje buvę 70% protestantų ir apie 25% katalikų. Šiuo metu spėjama, kad protestantų ir katalikų yra apytikriai tas pats skaičius. Latviai jau nesijaučia, kad protestantizmas yra Latvijos valstybinė religija.

Be protestantų ir katalikų dar yra provoslavai, sentikiai, baptistai. Santykiai tarp atskirų tikėjimų žmonių esą geri. Yra leidžiamas krikščioniškos minties laikraštis "Solis", kuriame bendradarbiauja visų Bažnyčių krikščionys. Rodomos religinės programos televizijoje.

Rygoje veikia katalikų kunigų seminarija. Krašte yra 180 katalikų parapijų, kurias aptarnauja 100 kunigų, kurių dauguma senyvo amžiaus. Du nauji kunigai bus įšventinti šiais metais ir penki kitais metais. Po to naujų kunigų skaičius turėtų didėti.

Seminarijos rektorius kun. A. Jerumanis mano, kad dar likę pora metų įtvirtinti žmonėse krikščioniškas vertybes, kol kraštą pasieks Vakarų moralinių blogybių įtaka.

Katalikai Estijoje

Tame pačiame "The Catholic Register" numeryje rašoma ir apie estus. Jaunas estas R. Ounapuu, studijavęs liuteronų seminarijoje Rygoje, atlikęs karo tarnybą, vėliau tapo kataliku, net ir kunigu. Tai pirmas estų kunigas katalikas. Anksčiau Estijoje katalikai buvę tik ten gyvenantys lietuviai ir lenkai ateiviai. Dabar jau esąs ir kitas estas kunigas V. Nutvoai, trečias rengiasi Rygos katalikų seminarijoje.

Prieš trejus metus buvo tik dvi parapijos, dabar jau šešios. Pasak laikraščio, iš 3000 katalikų 500 esą estai. Po septynių šimtmečių, kai atvyko pirmieji misionieriai į Estiją, šiame krašte pradeda atsigauti Katalikų Bendrija — pažymi laikraštis.

Ilgų pasekmių vizitas

Ryšium su Šv. Tėvo Jono-Pauliaus lankymusi Lietuvoje "Lietuvos rytas" 1993. IX. 8 d. rašo:

— Šiandien Lietuvoje baigiasi istorinis Romos Popiežiaus Jono Pauliaus II vizitas Lietuvoje. Per penkias vizito dienas Šventasis Tėvas laikė šventas Mišias Vilniuje, Kaune, Kryžių kalne ir Šiluvoje, kuriose dalyvavo keli šimtai tūkstančių maldininkų. Šventasis Tėvas taip pat pasakė keletą ryškių ir įsimintinų kalbų, skirtų valstybės ir Bažnyčios santykiams, taip pat Lietuvos sugrįžimui į pasaulio visuomenę, demokratijos įtvirtinimui. Be jokios abejonės, jos dar ilgai bus studijuojamos ir apmąstomos ne tik katalikų bendruomenėje, bet ir visos pasaulietinės visuomenės.

Didžioji pasaulio spauda, komentuodama Jono Pauliaus II vizitą, taip pat pastebėjo, jog Lietuvoje ne tik katalikai supranta, kad jie Popiežiui skolingi už atgautą nepriklausomybę.

"Du kartus Maskvos visagaliai neleido Popiežiui atvažiuoti į Lietuvą, o dabar, kaip tyčia, jo žiedą bučiuoja ekskomunistinis šalies Prezidentas", — rašo Vokietijos dienraštis "Sueddeutsche Zeitung", tuo pačiu pažymėdamas, kad yra daugiau negu atsitiktinumas, jog keletą dienų iki Popiežiaus atvykimo iš Lietuvos išsikraustė paskutinės rusų armijos grupuotės.

Jonas Paulius II bent du kartus pavadino kitataučius nelietuviškos kilmės lietuviais. Antai sekmadienį susitikime su lenkų bendruomene Šventosios Dvasios bažnyčioje Popiežius pasakė, kad tai bažnyčia, kurią "lanko lenkų kilmės lietuviai bei Lietuvoje besilankantys lenkai." Reikšminga ne tik tai, kad čia kalbama apie "lenkų kilmės lietuvius," o ne apie Lietuvos lenkus, bet ir tai, kad nurodomos tik dvi kategorijos žmonių — minėti lenkų kilmės lietuviai, ir Lietuvoje besilankantys lenkai. Maldininkai priklauso vienai ar kitai kategorijai — trečios nėra.

J. Andr.

Latvių vienuolės pranciškietės iš džiaugsmo verkia prie Šv. Jokūbo katedros Rygoje, sutikdamos ŠV. TĖVĄ JONĄ PAULIŲ II
Nuotr. iš "The Toronto Sun"

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Kitų spaudoje pasižvalgius

Lietuvos gangsteriai

Varšuvos savaitraštis "Polityka" š. m. rugpjūčio 7 d. laidoje išspausdino straipsnį apie įvairias Lietuvos problemas, tarp kurių yra ir mafijos įsigalėjimas. Straipsnio autorė J. Paradowska rašo:

"Apie mafiją yra žinoma labai daug. Yra minimos pavardės jos vadų, visi žino kur yra šių vadų rezidencijos, kiek automatais ginkluotų žmonių jie gali per vieną valandą sušaukti (atrodo, kad žymiausieji vidutiniškai apie 500), kokias sritis jie jau sumonopolizavo ir kokią duoklę reikia mokėti už taip vadinamą apsaugą. Mafijų yra daug. Be vadų, galiūnų dar yra mafijos paskiruose miestuose arba jų dalyse. Sąskaitos yra suvedamos bombų pagalba, o kartais ir vidurdienį automatiniais pistoletais. Būna ir taip: keliolikamečiai vaikėzai ateina į parduotuves ir pasakę žinomo mafijos vado pavardę reikalauja duoklės. Nežinia, ar tai yra pokštai ar teisybė, bet dėl viso pikto geriau yra užmokėti. (. . .).

Kol kas mafija pilnai viešpatauja privačiame verslo sektoriuje ir turi didelę įtaką valstybinėje jo dalyje. Kai kuriose srityse privatizacija yra jos diktuojama: jeigu pvz. varžytines laimės ne tas asmuo, kuris turi laimėti, tai varžytinių daiktas gali būti rimtai sugadintas. Manoma, kad netrukus mafija pasieks kaimą, kurdama dideles latifundijas. Vienas mafijos vadų, gyvenantis nuosavame 'Vilniaus' viešbutyje (Vilniuje), gruzinas Dekanidze pastaruoju metu sumonopolizavo visame krašte gėrimų platinimą".

Apie Lietuvos mafiją rašė Maskvos "Izvestijos", Varšuvos "Gazeta Wyborcza" ir birželio 18 d. laidoje Vokietijos "Die Zeit". Pastarojo savaitraščio korespondentei H. Hirsh pavyko pasikalbėti su mafijos vadu Georgij Dekanidze, kuris į klausimą, kas yra kaltas, kad valstybė silpnėja, o mafija vis stiprėja, atsakė: "Kiekvienas eina ten, kur daugiau gali uždirbti". Jis, matyt, galvojo apie aukštesniuosius policijos valdininkus, kurie perėjo į jo pusę. Į klausimą, kodėl vis labiau plinta šešėlinė ekonomika, jis atsakė: "Valdžioje sėdi kvaili žmonės. Dideliais mokesčiais priverčia turtinguosius slėpti savo pinigus". "Die Zeit" šį straipsnį ir išspausdino tokia antrašte "Im Staat sitzen dumme Leute!"

Blaivus pasisakymas

Varšuvos dienraštis "Życie Warszawy" š. m. rugpjūčio 6 d. laidos pirmame puslapyje išspausdino vedamąjį, pavadintą "Lenkai ir lietuviai":

"Sunku yra sutikti su mintimi, kad sutartis, kurią ruošia lenkų ir lietuvių ekspertai, gali būti mūsų kraštui (Lenkijai) žalinga. Mūsų kraštui gali būti tiktai žalingas lenkų-lietuvių santykių pablogėjimas Vilniaus krašte. (. . .)

Konflikto šaltinių reikia ieškoti abiejose pusėse. Jeigu yra kalbama apie priešlenkiškus lietuvių policijos veiksmus karo metu, tada verta yra priminti apie AK majorą Lupaszko, kuris kerštaudamas sušaudė lietuviško kaimo gyventojus. Šaukiantieji apie persekiojimus Vilniaus krašto savivaldybių lenkai-veikėjai turėtų pirma išsiaiškinti, kodėl jų rajonuose sovietiška prokuratūra galėjo gaudyti lietuvius Raudonosios armijos dezertyrus. (. . .)

Tiesa, kad lenkai — ūkininkai turi sunkumų su žemės atgavimu, bet panašias problemas turi ir tikri lietuviai. Kalbant apie priešlenkišką "Didžiojo Vilniaus" projektą reikia nepamiršti, kad "Didžiojo Kauno" projektas liečia vien tik lietuvius. Kitoks tautinių konfliktų Lietuvoje apibūdinimas būtų nesąžiningas."

Varšuvos geto sukilimas

Vokietijos savaitraštyje "Die Zeit" išspausdintas A. Slavino straipsnis apie 1941 m. sukilimą Kaune "Inscenizuotas sukilimas" susilaukė daug komentarų Lietuvos spaudoje. Plačiai apie jį pasisakė šio sukilimo dalyvis A. Damušis "Lietuvos aido" skiltyse. Tačiau vienas Slavino pasisakymas nebuvo komentuojamas. Jis rašo:

"Vienas jo (Kubiliūno) policijos batalionų dalyvavo 1943 m. Varšuvos geto sunaikinime ir pasižymėjo savo žiaurumu. Lietuviai policininkai vilko moteris, vaikus ir senelius iš bunkerių, kuriuose jie buvo pasislėpę ir juos žudė: pirma vaikus, paskiau moteris ir galiausiai senelius".

Lenkų spaudoje ir atsiminimų literatūroje dažnai yra rašoma apie lietuvių dalyvavimą 1943 m. žydų sukilimo malšinime, nors niekur nėra paduotas dalinio pavadinimas arba bent viena pavardė, kaip kituose atvejuose yra daroma.

Paslaptį atskleidžia išsamioje knygoje "Žydų-vokiečių karas 1943-1944" ("Wojna żydowsko-niemiecka 1943-1944") Pawel Szapiro, kuris vienoje savo pastabų rašo:

"Veiksmuose prieš getą buvo panaudotos sekančios karinės formuotės: SS kovos daliniai, Wehrmacht'as, Schupo, Sipo, Askarisi (ukrainiečių ir latvių pagalbiniai daliniai, kuriuos Varšuvos gyventojai vadino 'šaulisais'), Mėlynoji policija – iš viso apie 3000 žmonių". Toliau P. Szapiro paaiškina: "Kalbama apie lenkų policiją (Polnische Polizei), sukurtą remiantis okupacinės valdžios potvarkiu 1939 m. rudenį. Paplitęs pavadinimas kilo iš šių dalinių uniformos spalvos (tamsiai mėlynos. J.B.). Nors jie turėjo savo vadovybę (Kommando der polnischen Polizei), bet faktiškai pilnai priklausė vokiečių tvarkos policijai (Ordnungspolizei). Šiuos dalinius okupantai naudojo, jų manymu, antraeiliuose užduviniuose, turinčiuose daugiau tvarkos negu politinį pobūdį. Nepaisant to, jie dalyvavo naikinimo veiksmuose, nukreiptuose prieš lenkų ir žydų visuomenes (gaudynės ir egzekucijos). 1943 m. balandžio-gegužės mėn. priskirtas kelių šimtų lenkų policininkų dalinys sustiprino kordoną, skiriantį kovojantį getą nuo likusios Varšuvos miesto dalies".

P. Szapiro knyga turi per 300 puslapių. Autorius vartoja to meto lenkų pogrindžio spaudos straipsnius, liečiančius Varšuvos geto sukilimą, ir kiekvieną kartą, jeigu lenkai rašo apie lietuvių dalyvavimą sukilimo malšinime, jis tuoj skaitytoją pasiunčia prie minėtos pastabos, kuri yra knygos 32 puslapyje. Tuo P. Szapiro pabrėžia, kad sukilimo metu jokių lietuvių dalinių Varšuvoje nebuvo. Apie "Mėlynosios policijos" egzistenciją lenkai vengia kalbėti. Tai yra visai suprantama. **J.B.**

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai įrišа knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

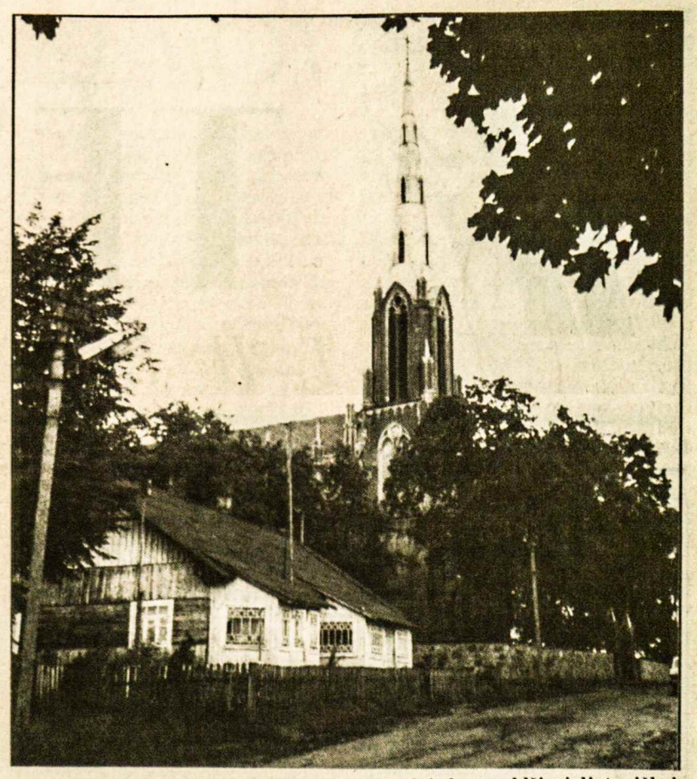

Gervėčių šventovė Gudijoje, kurioje lietuviai dar meldžiasi lietuviškai
Nuotr. A. Vaičiūno

PADĖKA

1993 m. liepos 27 d. palydėjome į amžino poilsio vietą

A†A
dr. ALDONĄ ŠIPELIENĘ.

Dėkojame vyskupui P. Baltakiui, OFM, Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, ir Anapilio parapijos klebonui kun. J. Staškui už atnašautas Mišias, atsisveikinimą ir maldas laidotuvių apeigų metu.

Dėkingi – D. Radtkei ir D. Viskontienei už giesmes bei atsisveikinimą; dr. J. Sungailai, dr. R. Zabieliauskui, dr. G. Skrinskui ir M. Sungailai už atsisveikinimo žodžius; karsto nešėjams ir visiems palydėjusiems velionę į Šv. Jono lietuvių kapines Anapilyje, Mississaugoje.

Dėkojame už Mišių aukas, gėles, užuojautą žodžiu, laiškais, spaudoje, visiems prisidėjusiems prie laidotuvių vaišių; aukojusiems Vyskupo šalpos fondui ir "Tėviškės žiburiams".

Nuoširdus ačiū visiems –

vyras Vitolis, sūnus Vitas, dukra Lijana, tetos ir pusbroliai

PADĖKA

1993 m. rugpjūčio 3 d., savo bute "Vilnius" rūmuose, šeimos narių ir artimųjų tarpe, sulaukusi 90 m. amžiaus, mirė mūsų mylima mama

A†A
ONA ADOMAVIČIENĖ.

Po pamaldų Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje, rugpjūčio 7 d. palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame: Tėvams pranciškonams ir kun. Juozui Januliui (svečiui iš Lietuvos) už maldas laidotuvių namuose, šventovėje ir kapinėse; solistams – A. Simanavičiui, L. Turūtaitei, D. Radtkei; dr. Kevin Stevenson, seselei K. March ir B. Zinkevičienei už ilgą bei rūpestingą mamos priežiūrą ligos metu. Ačiū A. Karosaitei už gražius žodžius pusryčių metu; karsto nešėjams; už aukas Mišioms skirtas mamos atminimui.

Dėkojame aukojusiems Lietuvių slaugos namų statybos fondui, ponioms už daugybę skanių pyragų, p. Birštonui ir jo talkininkėms už skanius pusryčius, visiems dalyvavusiems mūsų mamos Onos Adomavičienės laidotuvėse ir tuo palengvinusiems mūsų šeimai pergyventi šias skausmingas valandas.

Ačiū visiems – *sūnus P. Adomaitis, duktė L. Mačionienė ir jų šeimos*

Nauja siuntinių pristatymo firma dabar priima siuntinius

SAVANORIŲ EKSPRESAS
VOLUNTEER EXPRESS INC.

Jūsų siuntiniai nuo pat Lietuvos sienos iki jų pristatymo adresatui bus Lietuvos savanorių kariuomenės apsaugoje.

1. **Siuntiniai paimami iš jūsų namų ir pristatomi pas jūsų gimines ar draugus Lietuvoje į jų namus.**
2. **Atvežtus į Klaipėdos uostą konteinerius priima SAVANORIŠKOSIOS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS (SKAT) Vilniaus rinktinės štabo (188-ta) kuopa, kuri ir apsaugos jūsų siuntinius savo sandėliuose.**
3. **Po to kuopos kareiviai jūsų siuntinius išveža ir išdalina po visą Lietuvą.**
4. **Kaina $0.80 už svarą (įskaitant paėmimą ir pristatymą). Minimumas 25 svarai arba $20. Maksimumo nėra.**
5. **Visi siuntiniai yra apdrausti $100. Galite apdrausti didesnei sumai už 3% nuo draudimo sumos.**
6. **Specialių dėžių nereikia, galite naudoti savas.**

Dėl paėmimo ar smulkesnių informacijų skambinkite:
Toronto ir Mississaugos rajone ..... Lilijai **(416)763-3586**
Londono rajone ..... Aldonai **(519)472-0073**
arba Aleksui **(519)672-4944**
Hamiltono ir Burlingtono rajone.....Adelai **(416)522-6633**

SAVANORIŲ EKSPRESAS – VOLUNTEER EXPRESS INC.
356 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 2X9
Dirbame nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r.– 6 v.v.
Tel. (416) 522-6633, FAX (416) 522-8846
Jūsų skambinimą tel. **1-800-263-4837** apmokame mes.
Galima skambinti iš visur 24 valandas per parą.

Birštono konferencijos, vykusios rugpjūčio 16-20 d.d. grupė dalyvių. Iš kairės: A. AUGULIS – Lietuvos ambasadorius Gudijoje, V. MACIŪNAS – JAV LB valdybos pirmininkas, V. VEBRAITĖ – JAV mokytojų savanorių (APPLE) grupės dirbusių Lietuvoje pirmininkė, A. ŠLEŽEVIČIUS – Lietuvos ministeris pirmininkas, svečias iš JAV (pavardė nežinoma), A. VAIČIŪNAS – KLB valdybos pirmininkas, A. RADAUSKAS – Birštono burmistras Nuotr. A. Sutkaus

Lietuva ir išeivija

ALGIRDAS VAIČIŪNAS

Pokalbių tęsinys Birštone • Mes kas – kairieji ar dešinieji? • Daugelis pūtė į savo politinį ragelį • Suvažiuota pasikalbėti, ne demonstruoti • Padėka išeivijai už teiktą pagalbą • Lietuvybės išlaikymas išeivijoje – Lietuvos vyriausybės rūpestis • Pranešimai ekonominiais klausimais

A. VAIČIŪNAS

1992 m. rugpjūčio 16-23 d.d. vykusios konferencijos tokia tema Birštone buvo tęsiama šioje vietoje ir 1993 m. rugpjūčio 16-20 d.d. Pernai šios konferencijos reikalingumą ir jos organizavimo nutarimą pasirašė Lietuvos respublikos aukščiausios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Pernai nei KLB, nei PLB šioje konferencijoje nedalyvavo. Nežinau priežasčių, tačiau šiemet, kai KLB buvo pakviesta į Detroito konferenciją, valdyba siuntė du asmenis stebėti jos eigą. Apie tai gana plačiai "Tėviškės žiburiuose" rašė A. Balašaitienė.

Birštono konferencija buvo lyg ir Detroito konferencijos tęsinys. Skyrėsi tuo, kad Detroite dauguma buvo išeivijos, ypač JAV atstovai, o Birštone – Lietuvos atstovai.

Vykti į Birštono konferenciją, kurioje PLB valdybos pirm. Bronius Nainys atsisakė dalyvauti, bei poros Kanados lietuvių visuomenininkų bauginamas, dvejojau, tačiau JAV bendruomenės valdybos pirm. Vytauto Maciūno skatinamas, persvarsčiau šiuometinę padėtį ir savo pareigas, nutariau vykti į Birštoną ir ten stebėti konferencijos eigą, o paprašytas, daviau ir trumpą pranešimą apie KLB veiklą.

Džiaugiuosi, kad vykau. Vizos neėmiau, nes mano sąžinė neleido man, vykstant į savo gimtinę, į savo tėvų žemę, į tą kraštą, kurio laisvės ir nepriklausomybės atgavimui dirbau visą savo gyvenimą, mokėti įvažiavimo kyšį. Perėjau patikrinimą ir muitinę be didesnių trukdymų, nors vežiausi net keliom ligoninėm vaistų (taip vadinamos "labdaros") bei Bendruomenei ir visuomenei priklausančių pinigų ir laiškų.

Pagaliau pasiekiau Birštoną. Ir Vyt. Maciūnas, ir aš buvome korespondentų gaudomi. Klausimas apie bendruomenės skilimą buvo labai aktualus. Ar mes kairieji, ar dešinieji? Kodėl nedalyvauja p. Nainys? Gaila, šį klausimą kėlė ir dėl PLB nedalyvavimo daugiausia sielojosi Sankt Peterburgo (Leningrado), Maskvos, Kaliningrado (Karaliaučiaus), Latvijos, Baltarusijos, Lenkijos ir iš tolimųjų rytų atvykę bendruomenių atstovai. Čia įsitikinau, kad konferencijos tema "Lietuva-išeivija: ryšiai ir neišnaudotos galimybės" buvo tiksliai parinkta.

Jei tie ryšiai ir buvo artimi prieš išsirenkant seimą, tai dabar jie yra beveik visai nutrūkę. O tačiau Lietuva yra mūsų tėvynė, seimo nutarimai galioja visai Lietuvai, kurios dalis yra ir išeivija. Mūsų broliai ir seserys Lietuvoje, Kanadoje, tolimuose rytuose ir kaimyninėse buvusios Sovietų Sąjungos valstybėse turi daug problemų, kurios yra visiems bendros, tačiau turi būti skirtingai sprendžiamos, k.a. pilietybės, nuosavybės, sienų, siuntų, labdaros ir t.t. klausimai.

Konferencijos pareiškimuose, kalbose ar diskusijų grupėse buvo nuolat ieškota atsakymų. Nors daugelis kalbėtojų pūtė į savo politinį ragelį, tačiau, mano nuomone, tarp tų pelų buvo lengva rasti ir grūdų, konstruktyvių pastabų ir valdžiai, ir išeivijai.

Po iškilmingo atidarymo, neatvykus Lietuvos respublikos ministeriui pirmininkui Alfonsui Šleževičiui ir ryšium su tuo kilusio gando, kad konferencija neįvyks, jautėsi spraga konferencijos darbotvarkėje. Pastebėjau, kad daug kas naudojasi "gandų antelės" išleidimu ir tuo laimi politinių taškų. Pasirodo, kad premjeras turėjo skubiai vykti į Latviją tartis Rusijos kariuomenės išvedimo iš Baltijos kraštų ir sutarčių derinimo klausimais. Šią spragą užpildė Antanas Baskas – LDDP partijos seimo atstovas. Nei jis, nei kiti kalbėtojai pirmąją konferencijos dieną neteikė vilčių, kad ši konferencija pateisins paaukotą laiką ir lėšas. Buvo asmenų, kurie stebėjosi, kodėl mes (Maciūnas ir aš) neišeiname iš salės. Mano teigimas buvo – mes susirinkome vieni kitų išklausyti, o ne demonstruoti, pasišnekėti, o ne kritikuoti, vertinti kitų žmonių nuomonę, nors su ja ir nenorėtume sutikti.

Antradienį pirmąjį pranešimą padarė Vyt. Maciūnas, nušviesdamas JAV bendruomenės struktūrą, ryšį su PLB ir galimybes bendrauti su Lietuva. J. Laučiūtė, Sankt Peterburgo lietuvių draugijos narė, papasakojo ne tik savo, bet ir visų dabartinės Rusijos ribose gyvenančių lietuvių sunkumus ir aimanas, pavadindama Lietuvą patėviu, nes tenykščiai lietuviai nelaiko Rusijos savo tėvyne, tuo tarpu Lietuva jų nelaiko savo vaikais.

Trečiadienį, 9 v.r., buvau pakviestas pas Birštono burmistrą Alg. Radauską pusryčių, kuriuose dalyvavo premjeras Alf. Šleževičius, Vyt. Maciūnas ir keli vyriausybės atstovai. Čia iškėlėme pilietybės, labdaros ir muitų klausimus, kuriuos vėliau premjeras mėgino aiškinti ir savo pranešime "Lietuvos ekonominės ir politinės problemos bei jų sprendimas". Diskusijas tęsėme ir pietų metu, o popietinę sesiją pradėjo D. Trinkūnas, kultūros ir švietimo ministeris. Man net ausys kaito nuo ypatingos pagyros ir padėkos Kanados lietuviams ir Bendruomenei už skubią pagalbą po sausio 13 d. tragedijos, už vaistų ir ligoninės įrengimų siuntas, už kompiuterius ir už ambasados namus Briuselyje.

Po jo kalbėjo JAV ambasadorius Lietuvai D. Johnson, aiškindamas oficialią ir pusiau oficialią JAV poziciją Lietuvos atžvilgiu ir pastarosios santykius su didžiuoju kaimynu.

Savo 30 minučių pranešimą padariau per 18 minučių, tačiau turėjau atsakyti labai daug klausimų. Kai kurių nebuvo įmanoma atsakyti, nes lietė Lietuvos santykius su lenkais ir jų nuosavybės bei Lietuvos vidaus politikos reikalus.

Paskutinėje to vakaro dalyje buvo "Vakarų ir Rytų kraštų bendruomenių" pasisakymai ir diskusijos. Nebuvau pasiruošęs tuose pasisakymuose (simpoziume) dalyvauti, tad, atsakant į klausimus, visai netikėtai paminėjau "priešbrazauskinę Lietuvą", turėdamas galvoje valdymo laikotarpį, o ne krašto ar išeivijos gyventojų nusiteikimą.

Ketvirtadienį praleidom "Žodžio ir informacijos laisvės" tema. O po visų diskusijų, pasisakymų ir klausimų labai netikėtai Vyt. Maciūnas ir aš buvome pakviesti į LDDP frakcijos "keturiukės" pietus. Nieko konkretaus ar konstruktyvaus neteko diskutuoti. Pasisakėme, kad pasiilgstame bendravimo seime, vienybės Lietuvos ekonominės gerovės klausimuose ir tikimės Lietuvos vyriausybės pagalbos glaudesnių ryšių tarp visų išblaškytų pasaulyje lietuvių palaikymui. Teigėme, kad užsidegimas gelbėti atsikūrusią Lietuvą yra labai atvėsęs Vakarų pasaulyje. Mes tikimės, kad lietuvybės išlaikymas išeivijoje dabar jau turėtų būti ne vien bendruomenių, bet ir Lietuvos vyriausybės rūpestis.

Vakarinė sesija jau vyko ne Birštono namuose, kaip visos prieš tai buvusios sesijos. Nuvykome į krantinę ir Nemunu paplaukioję po Birštono kilpą, gamtoje praleidome visą popietę. Mokėmės dainų, liaudies šokių, diskutavome, ginčijomės, dainavome prie laužo, ir pakelta nuotaika grįžome į Birštoną jau visai temstant.

Penktadienį praleidome gvildendami ekonomines problemas. J. Veselka – ekonomijos ministeris, E. Kulikauskas – JAV LB ekonominių reikalų tarybos atstovas, įvairių bankų atstovai, verslininkų atstovai, R. Karazija – žemės ūkio ministeris, ūkininkų ir žemės savininkų atstovai užpildė visą rytmetinę ir popietinę sesiją. Po to buvo atsisveikinimai ir padėkos, o vakarienei, jau neoficialiai, bet formaliai pasidabinę susirinko visi konferencijos dalyviai.

Gaila, kad neteko dalyvauti šeštadienio pusryčiuose, nes pasitaikė gera proga išvykti į Vilnių ir pradėti ieškoti priemonių išvežioti atsivežtus vaistus ligoninėm, vokus ir atlikti kitus bendruomeninius įsipareigojimus.

Ko buvo siekiama ar tikimasi iš Birštono? Ar buvo užmegzti ryšiai ir artimesnis bendradarbiavimas tarp išeivių, ar buvo rastos spragos neišnaudotose galimybėse ir ar bus galima jomis pasinaudoti abipusiam Lietuvos ir išeivijos labui? Į visus klausimus galiu teigiamai atsakyti. Kritikai gali klausti, kokias rezoliucijas ir kieno įgaliojimais jos buvo padarytos Birštone? Nebuvo rezoliucijų, niekas neieškojo įgaliojimų, bet mėginome surasti bendrą kalbą.

Birštonas tikrai puikus miestas. Ramus, švarus ir pilnas nuoširdžių žmonių. Grįžau iš ten su vilitimi, kad Lietuva neužmirš savo vieno milijono vaikų, gyvenančių už jos ribų Šiaurėje, Rytuose, Pietuose ir Vakaruose. Grįžau su noru ir toliau padėti iš po sovietinio jungo atsikeliančiai tautai tėvynėje ir išeivijoje.

Birštono konferencijoje ANTANINA GARMUTĖ pasirašo autografą savo knygoje A. VAIČIŪNUI, stebint V. MACIŪNUI Nuotr. A. Sutkaus

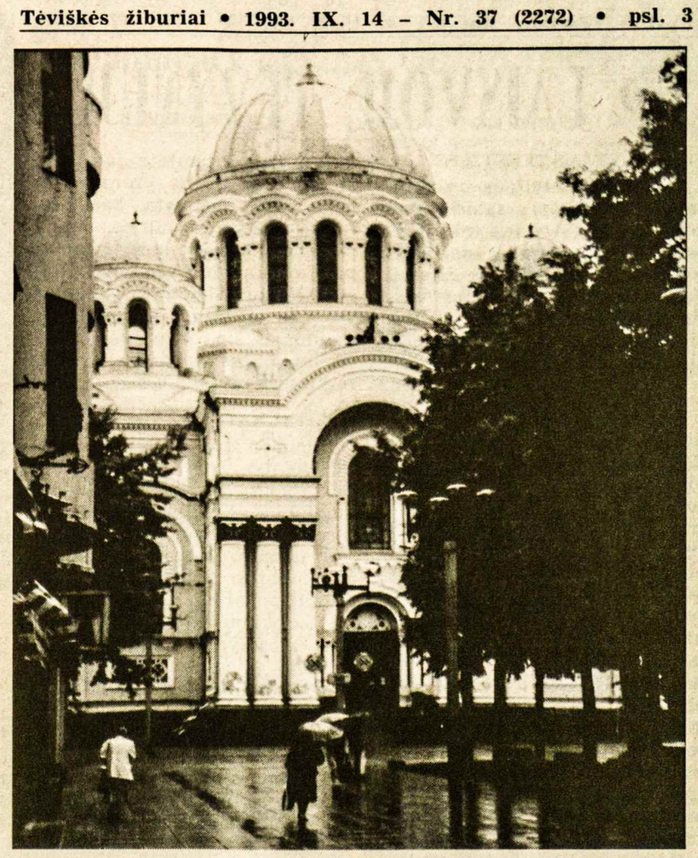

ŠV. MYKOLO ARKANGELO (Įgulos) šventovė Kaune žiūrint iš Laisvės alėjos Nuotr. M. Borusienės

Iškils nauja šventovė

BIRUTĖ JONELIENĖ

Okupacijos metais Lietuvoje šventoves uždarinėjo, vertė jas gamyklomis ir sandėliais, o ir likusiose maldininkų vis mažėjo. Žmonės bijojo – negaus paaukštinimo tarnyboje, neteks darbo, bus išjuokti ir pasmerkti spaudoje ar susirinkime.

Nors ir pamažu, bet reikalai keičiasi į gera. Statomos naujos šventovės. Štai Vilkaviškio vyskupijoje statomos keturios šventovės. Išaugo Alytaus miestas, naujuose kvartaluose irgi reikia Maldos namų. Naujame Vidzgirio mikrorajone pradėta statyti Marijos Krikščionių pagalbos šventovė. Tiesa, dar nė pamatų nėra, tik projektas ir įpusėti parapijos namai. Trūksta lėšų.

Pirmiausia, kad pajudėtų darbai, turi atsirasti šeimininkas,. Vyskupijos vadovybė į šią parapiją paskyrė klebonu jauną, tik pernai baigusį kunigų seminariją – kunigą Leoną Jakimavičių. Metus laiko jis dirbo vikaru Prienų parapijoje. Per tuos metus nuoširdų, malonaus būdo vikarą spėjo pamilti tikintieji. Jis, bendraudamas su žmonėmis, stengėsi būti paprastas, jiems savas. Dėstė tikybą dviejose mokyklose, laikydavo pamaldas ligoninėje, senelių namuose.

Prienų vikaras nustebino ir medžio darbais. Meistrauti jis mėgo jau nuo vaikystės. Studijų laikais darydavo namuose langus, spinteles, susimeistravo sau spintą knygoms. Prienuose iš ąžuolo išdrožė pirmąjį kryžių, vėliau išdrožė dar kelis kryžius ir skulptūrėles. Kai reikėjo padaryti altorių, kad būtų galima Mišias laikyti atsigręžus į žmones, monsinjoras Juozapas Užupis paprašė vikarą. Be šio altoriaus, jis jau yra padaręs dar du altorius.

Matyt, vadovybė pastebėjo jauno kunigo gabumus, todėl ir pavedė jam šitą kilnų, bet sunkų darbą. Dėl ekonominės krizės dabar net sunku pasakyti, kada Alytuje iškils ketvirtoji šventovė, kada klebonas laikys joje pirmąsias šv. Mišias. Pirmiausia jis turi suburti tikinčiųjų bendruomenę, įžiebti ten dieviškąjį židinį. To ir ėmėsi jaunasis klebonas. Susitarė, kad laikinai Alytaus XII vidurinė mokykla pamaldoms skirs sporto salę. Susitarė su muzikos mokytoja, kuri vargonuos per Mišias. O rudeniop tikisi įsirengti salę parapijos namuose. Ten tilps keli šimtai žmonių. Ten alytiškiai susirinks melstis, kol bus pastatyta naujoji Marijos Krikščionių pagalbos šventovė.

Reformų modeliai

Ekonomikos mokslų daktaras prof. Valdas Samonis ekonomikos savaitraščio "Litas" 1993 m. rugpjūčio 10-16 d.d. laidoje paskelbė straipsnį, pavadintą "Žvilgsnis į likimo brolius", kuriame rašoma apie kai kuriuos pokomunistinių valstybių transformacijos dėsningumus.

Žlugus komunizmui, atsirado analitikų, teigiančių, kad perėjimas į rinkos ekonomiką gali būti greitas ir naudingas. 1990-1992 m. tokiems spėliojimams nepasitvirtinus, pradėta ieškoti priežasčių. Imta nagrinėti skirtingus transformacijos modelius. Pvz. Lenkija 1988 m. buvo pasirinkusi didelio šuolio terapiją, o vengrai – tik tęsimą reformų, pradėtų 1968 m.

Prasidėjus diskusijoms dėl transformacijos modelių, straipsnio autorius įžvelgė, "kad greitas ir automatiškas nacionalinio produkto didėjimas yra nerealus". Reformas pradedant, atsiranda gamybos ir vartojimo nuosmukis. Kilimas teįmanomas įveikus kritines permainas. Nors Lenkija ir Vengrija pasirinkusios skirtingus modelius, atsidūrė panašioje padėtyje. Tačiau daugelis ženklų rodo, kad Lenkijos kilimas iš ekonominės duobės gali būti greitesnis negu Vengrijos. Pasirinktas staigumas gali pagreitinti ir kritines permainas. Reikėtų tik nugalėti tarpusavyje susijusius faktorius – privatizaciją ir politikos įtaką ekonomikai (profsąjungų poziciją).

Autorius mano, kad Lietuva taip pat neišvengs transformacijos dėsningumų, bet "vėliau pradėjusi ekonomikos reformas" gali aplenkti mėgintų modelių trūkumus. **Inf.**

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukas bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

SPECIALUS
NORDLAND EXPRESS
PRANEŠIMAS

Nauji muitų potvarkiai

Lietuvos vyriausybė paskelbė 1993 m. liepos 15 d. įsigaliojusį naują muitinimo potvarkį, pagal kurį visos siuntos, kurių vertė didesnė negu $50 (JAV) arba $67 (kan.), apmokestinamos atitinkamu muitų mokesčiu. ***Nordland Express*** kreipėsi į muitines su paaiškinimu, kad siuntiniai per ***Nordland*** siunčiami pelno bei uždarbio nesiekiančiais humanitariniais tikslais. Muitinės suprato mūsų paaiškinimą ir pranešė, kad siuntos per ***Nordland Express*** bus ir toliau nemuituojamos.

Hamilton

Nordland Express praneša, kad nutraukia susitarimą su Adele Stosiene (Mrs. A. Stosius), kuri atstovavo mūsų firmai Hamiltono apylinkėje. ***Nordland Express*** ir toliau aptarnaus Hamiltono apylinkės klientus, surinkdama siuntinius kiekvieną pirmadienį. Klientai prašomi skambinti šiuo neapmokamu telefonu **1-800-561-3113** ir susitarti dėl siuntinių paėmimo ar tuščių dėžių palikimo.

Paėmimas

Nordland Express siūlo jums nemokamą siuntinių paėmimą Toronte ir apylinkėse. Klientai gali skambinti tel. **535-5000** ir susitarti.

Už Toronto ir Hamiltono ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono apylinkių numeriai:	Skambinkite U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Nordland Express įkainavimo tvarka lieka nepasikeitusi. Siuntinio kainos yra **$7.50** už kubinę pėdą, plius $15 pristatymas bet kurio dėžių skaičiaus ir bet kur Lietuvoje (iš viso 55 kg arba 120 svarų).

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkinte mums dėl kainoraščių.

Nordland Express **1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.**
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.
Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR ***perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida***

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius $15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	_____	_____
Siuntėjas:	Gavėjas :	
.....	.....	
.....	.....	
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą ***Nordland Express*** vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę **tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.**

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – *"TŽ" leidėjai*

LAISVOJE TĖVYNĖJE

"ALYTAUS TEKSTILĖ"

Alytaus medvilnės kombinatas akcininkų susirinkime tapo akcine "Alytaus tekstilės" bendrove. Akcininkų susirinkime priimti bendrovės įstatai. Vadovu paliktas Gintautas Andriuškevičius. Stebėtojų tarybos pirmininku išrinktas Linas Palionis.

ANTALIEPTĖS TVENKINYS

Šventosios vanduo iš Antalieptės tvenkinio vis dar suka 1959 m. pastatytos kalnų tipo hidroelektrinės tris turbinas, sujungtas su trimis generatoriais. Vanduo krinta nuo 33 metrų aukščio. Antalieptės hidroelektrinė per metus pagamina 5-7 milijonus kilovatvalandžių srovės. Tais laikais jų beveik užtekdavo Utenai, Dūkštui, Antalieptei, Zarasams ir Turmantui. Dabar Antalieptės hidroelektrinė jau per maža patenkinti tų miestų poreikiams. Jai tenka tik nežymi trečioji vieta po Kauno ir Kaišiadorių didžiųjų hidroelektrinių. Seniau tvenkinį pripildydavo pavasario potvyniai ir liūtys, kurių dabar retai tepasitaiko. Tad ne visada galima įjungti ir visus tris generatorius.

PAVADINO LIPNIŪNO VARDU

Šešioliktajai vidurinei Panevėžio mokyklai miesto taryba patvirtino pasiūlytą kun. Alfonso Lipniūno (1905-1945) vardą. Jis dirbo vikaru Kristaus Karaliaus Panevėžio katedroje. Pasižymėjęs pamokslais Vilniuje, kun. A. Lipniūnas su kitais lietuvių veikėjais buvo suimtas 1943 m. kovo 17 d., uždarytas vokiečių koncentracijos stovykloje Stutthofe. Mirė šiltine ir plaučių vėžiu, išleistas iš Stutthofo, 1945 m. balandžio 28 d. Jo palaikai iš Plucko kapinių Lenkijoje dabar jau pervežti Panevėžin ir palaidoti Kristaus Karaliaus katedros šventovėje.

REABILITAVO SKUČĄ

Pirmąja sovietų NKVD auka tapo Lietuvos brigados gen. Kazys Skučas, pasitraukęs iš kariuomenės ir ėjęs vidaus reikalų ministerio pareigas paskutiniuose dviejuose prieškario Lietuvos kabinetuose. Kartu su juo nukentėjo ir Lietuvos saugumo departamento direktorius Augustinas Povilaitis. V. Molotovas 1940 m. birželio 7 d. juos apkaltino sovietų karių grobimu iš bazių Lietuvoje ir pareikalavo, kad ministeris pirm. Antanas Merkys abu atleistų iš pareigų. Dėl Maskvos spaudimo K. Skučas atsistatydino, A. Povilaitis buvo atleistas. Pirmosios sovietinės okupacijos pradžioj jie buvo suimti NKVD saugumiečių ir nuvežti Butyrkų kalėjiman Maskvoje. Žinoma, kad ten jiedu buvo tardomi, kankinami ir teisiami. Gen. K. Skučui, buvusiam Lietuvos kariniam atstovui Maskvoje, buvo paskirta mirties bausmė, bet neturima žinių apie jos įvykdymą. Lietuvos prez. Algirdo Brazausko pagalbos nekaltam gen. Kaziui Skučui reabilituoti paprašė jo žentas Albertas Šukys ir dukterėčia Ramutė Skučaitė. Petras Barbaitis, laikinai einantis Lietuvos generalinio prokuroro pareigas, netrukus pranešė, kad liudininku gen. K. Skučo reabilitacijoje jau 1990 m. buvo jo brolis Pranas. Jau tada buvo nustatyta, kad Lietuvos įstatymas kaltais nepripažįsta okupaciniam režimui pasipriešinusių asmenų. Tad gen. Kaziui Skučui grąžinamos visos jo pilietinės teisės. Deja, naudos iš šio sprendimo turės tik velionies vardas, pavardė ir dar gyvi palikuonys.

KARIŪNAI IR GANGSTERIAI

Bėgimo pratybas Vilniuje atliekantys "Geležinio vilko" garbės sargybų kuopos kariūnai rugpjūčio 17 d. susikirto su dviem gangsteriais, vieną vyrą norėjusiais prievarta įsitempti automobilin. Prabėgančius kariūnus pagalbon pakvietė šį įvykį Liepkalnio gatvėje stebėjusios moterys. Susikirtime nukentėjo beginkliai kariūnai, bandę sulaikyti automobilį su automatus turėjusiais gangsteriais. Automatų kulkos sužeidė keturis kariūnus ir pravažiuojančio autobuso keleivį. Susikirtimo metu pabėgo gangsterių norėtas nusivežti vyras, dingo ir patys gangsteriai, automobilį palikę prie Nemėžio. Greit buvo nustatyta, kad tie automatais ginkluoti gangsteriai yra Donatas Adomėnas ir Danielius Sruoga, anksčiau dirbęs Lietuvos aukščiausiosios tarybos apsaugos skyriuje. Pagrobti jie bandė uždaros akcinės bendrovės "Virada" direktoriaus pavaduotoją V. Baurą. Susikirtimą su gangsteriais pralaimėjo bėgimo pratybose ginklų netūrėję kariūnai. Šis įvykis liudija, kad gangsteriai Vilniuje jau net vidurdienį drįsta grobti žmones ir šaudyti automatais.

DVI MIRTIES BAUSMĖS

Lietuvos aukščiausiasis teismas dviem žmogžudžiam paskyrė mirties bausmes, neleisdamas nuosprendžio apeliacijos. Mirti sušaudant buvo nuteistas Valentinas Laskys, teismo baustas jau šešis kartus. 1991 m. pradžioj išleistas iš Alytaus griežtojo režimo pataisos darbų kolonijos, jis nedelsdamas pradėjo naujų nusikaltimų pynę, žudydamas vienišose sodybose gyvenančias senutes, išsinešdamas jų kuklias santaupas ir daiktus. Talkininke į tuos nusikaltimus buvo įjungęs ir savo kurčnebylę dukrą Renatą. Teismas jai paskyrė kalėjimo bausmę, o tėvui už keturias žmogžudystes — mirties. Vladimiras Ivanovas, užėjęs pas pažįstamą klaipėdietę Tatjaną Astapovą, norėjo nusipirkti dolerių, jam reikalingų išvykti iš Lietuvos. T. Astapovą, neturėjusią dolerių ir jų negavusią pas kaimynę, V. Ivanovas nudūrė. Dukrelei Jekaterinai jis surišo kojas ir pleistru užklijavo burną. Ji užduso įkišta į sofos patalynės dėžę. V. Ivanovas, išgėręs butelį degtinės ir susirinkęs vertingesnius daiktus, traukiniu išvyko į Kaliningradą. Jis buvo surastas ir suimtas Maskvoje. Už žiaurų motinos ir dukters nužudymą Lietuvos aukščiausiasis teismas V. Ivanovui paskyrė mirties bausmę. Anksčiau jis dukart buvo baustas už vagystes, tarnybą sovietų raudonojoje armijoje buvo baigęs drausmės batalione. **V. Kst.**

Kanados 125 metų sukakties medaliu Hamiltono miesto rotušėje 1993 m. rugpjūčio 25 d. buvo pagerbti visuomenininėje veikloje pasižymėję asmenys, jų tarpe ir KLB Hamiltono apylinkės pirm. KAZIMIERAS DEKSNYS (kairėje); šalia jo medalius įteikusi Kanados liberalų partijos vado pavaduotoja ir parlamento narė SHEILA COPPS, KLARA DEKSNIENĖ ir RCMP policijos pareigūnas

Vestuvės Punske

Asta Uzdilaitė ir Valdas Pečiulis draugavo nuo mokyklos suolo, jų neišskyrė keli studijų metai Lietuvoje – atstumą nuo Klaipėdos (čia studijas baigė jaunoji) iki Kauno (Valdas mokėsi VDU) jie "tirpdė" meilės ugnimi.

Tokių vestuvių šiais laikais Lietuvoje, ko gero ne tiek jau daug būna . . . Geri du šimtai baliauninkų taip smarkiai ir darniai traukdavo dainą, kad, rodės, stogas tuoj ims ir nulėks arba sienos į keturias puses išgrius. Tokio darnaus vestuvininkų choro kaip gyvas nesu regėjęs. Dzūkai! Ne tik puikūs dainininkai, bet ir geri svečiai: per dvi vestuvių dienas "paklojo" porą kiaulių, vieną jautuką, 35 gaidžius, apie 250 butelių "karčiosios". Įvairių vaisių – kriaušių, abrikosų, bananų, apelsinų po gerą 20 kilogramų, gardžių pyragų gausybę, stiprios kavos... Bet ko pasigestų dažnas lietuvis (ypač – aukštaitis) tai, aišku, – alaus. Nei pirktinio, nei naminio (be kurio retas didesnis balius pas mus apsieina) nebuvo. Gal dzūkai geri dainininkai, bet menki aludariai?...

Po iškilmingų jungtuvių Punsko bažnyčioje (civilinės metrikacijos procedūra Lenkijoje – tik formalumas) visam vestuvininkų pulkui kelią užtvėrė teatralizuota "broma". Jaunosios dėdės A. Uzdilos vadovaujami šokėjai tautiniais rūbais pašoko keletą šokių, sudainavo dainų pynę, jaunieji išklausė eilėraščių apie meilę ir ištikimybę. Lenkijos televizijos žurnalistai, ne pirmą sykį viešintys Punske, suskubo įamžinti tokį retą ir įdomų reginį; vestuves Punske yra filmavę ir prancūzų bei vokiečių žurnalistai, tik mūsiškiai, lietuviai, vis neranda galimybių, laiko ar noro.

Dviejų kultūrų, skirtingų mąstymų ir tautų sankirtoje gyvenantiems "Suvalkų trikampio" lietuviams vestuvės – neeilinis įvykis. Jaunas ar pagyvenęs, aukštą postą užimantis ar žemę ariantis lietuvis, nusimetęs oficialumo šydą, gali iš širdies traukti jam mielą lietuvišką dainą. Ir nebijoti dėl savo lietuviškumo, kaip antai, vyras skambindamas žmonai į Seinų ligoninę šneka su ja lenkiškai, arba du oficilioje įstaigoje dirbantys lietuviai lyg Dievo rykštės vengia tarpusavy šnekėtis gimtąja kalba . . . Todėl labai maloniai nustebino prie jaunikio Valdo Pečiulio dėdės sodybos (čia ir vyko vestuvės) pastatytas didelis akmuo, skirtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymui, su data – 1990 metai.

Gyvenimas tarp dviejų tautų ir į vestuvių apeigas įnešė savų papročių: čia nekariama piršlio, kaip minėjau, negeriama alaus, ant stalo matyti mums, Lietuvoje gyvenantiems, nepažįstamų patiekalų. Tai lenkiški valgiai: "bigosas" (panašus į tirštą kopūstienę su mėsa), "fliakai" (virti susmulkinti žarnokai) egzotiškiausias patiekalas – "totorius" (žalia smulkiai sumalta jauno jautuko mėsa, įplaktas kiaušinis, daug pipirų, prieskonių, garnyras – rauginti agurkai ir svogūnai). Vestuvėse dalyvavusių vokiečių burnos ilgai negalėjo užsičiaupti: ne tik iš nuostabos ir dėl puikaus maisto, bet, kaip jie patys sakė, "tiek valgę, gėrę ir linksminęsi dar nebuvome gyvenime . . ." Vestuvės Punske teikia progą po Lenkiją ir kitas šalis išsibarsčiusiems lietuviams, grįžusiems tėviškėn atostogų, susieiti krūvon, pabūti draugų būry. Ir šiose buvo svečių iš Kanados, Vokietijos, Lenkijos gilumos ir, aišku, iš lietuvos.

Smagu, kad Punsko lietuviai taip moka linksmintis ir šventes švęsti. O smagiausia, kad nors ir siena skiria mus, abipus jos skamba tos pačios mielos ir pažįstamos lietuviškos dainos. Skamba ir, regis, skambės!

Mindaugas Grinius,
"Atgimimas", 1993 m. 32 nr.

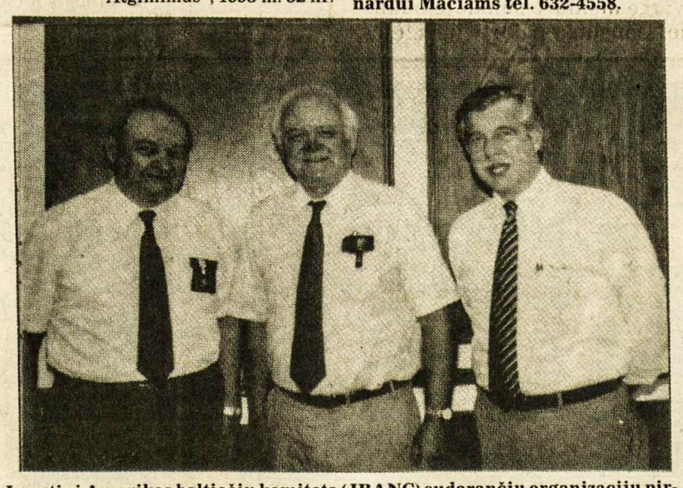

Jungtinį Amerikos baltiečių komitetą (JBANC) sudarančių organizacijų pirmininkai Vašingtone, DC. Iš kairės: Amerikos lietuvių tarybos pirm. G. J. LAZAUSKAS, Amerikos estų tarybos pirm. JUHAN SIMONSON ir 1993 m. (JBANC) k-to pirm. bei Amerikos latvių sąjungos pirm. INTS RUPNERS

Hamilton, Ontario

ALINA ŽILVYTIENĖ, FICB, išdirbusi Hamiltono "Bank of Montreal" kaip vedėja (manager) 35 metus, š.m. birželio 25 d. išėjo pensijon. Banko vadovybė, įvertindama jos sugebėjimus, iš keletos kandidatų, paskyrė ją konsultante pensininkų reikalams. Ji yra baigusi bankinį institutą – Fellows Institute of Bankers.

A. Žilvytienė **nemokamai** teiks finansiniuose reikaluose patarnavimus pensininkams, ypač pensijų (RRSP) investavime. Pensininkai, sulaukę 71 metus amžiaus, privalo savo pensijos indėlius išimti iš RRSP sistemos tolimesniam investavimui. Ji yra banko aprūpinta specialiu kompiuteriu, galinčiu lengvai apskaičiuoti, kaip kiekvienam asmeniui geriausiai investuoti. Susitarus ji mielai patarnavimus atlikti atvyks į namus. Skambinti tel. (416) 679-4578. **Kor.**

PRANĄ SAKALĄ, švenčiantį aštuoniasdešimtąjį gimtadienį, nuoširdžiai sveikina ir ta proga Kanados lietuvių fondui įnašus atsiuntė: **$15** – Z. Vainauskienė; **$13** – M. Vaitonienė; **$12.50** – A. Čerškienė, H. Kairienė.

KLF dėkoja už aukas.

Calgary, Alberta

KALGARIO LIETUVIŲ DRAUGIJOS metinis susirinkimas įvyko š.m. rugpjūčio mėnesį. Pirmininkavo draugijos pirm. E. Kern, sekretoravo iždininkas B. Yauga. Kalgario lietuvių draugija apjungė 35 narius. Jau keletą metų draugijos veikla buvo apmirusi. Apsiribodavo metiniu susirinkimu bei rūpindavosi gėlėmis, skirtomis laidotuvių apeigoms. Daugumai nubalsavus, nutarta panaikinti KLD. Lėšas, kurias buvo sukaupusi draugija, nuspręsta išdalinti įvairioms institucijoms. Dalis lėšų eis į Lietuvos raudonojo kryžiaus ligoninę, Kalgario ligoninės, "Tėviškės žiburių" redakciją. Kalgary liko gyvuoti Lietuvių bendruomenė – pirmininkas A. Vyšniauskas.

KALGARIO LIETUVIAI rugpjūčio mėnesį į paskutinę kelionę palydėjo du lietuvius: Onutę Gluoksnienę, 85 m. amžiaus, ir Joną Glinecką, 67 m. amžiaus. Gėles šermenims nusiuntė KLD bei atskiri asmenys. **EBZ**

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuvėms, sutvarkome gėrimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Adomas Lendza, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, mirė Baltimorėje 1993 m. balandžio 1 d. Velionis, gimęs 1896 m. lapkričio 2 d. Švėkšnoje, Lietuvos kariuomenėn savanoriu įsijungė 1919 m. ir dalyvavo nepriklausomybės kovose. 1944 m. vasarą su žmona Marija, sūnumis Juliumi ir Algirdu, dukromis Ramute ir Laimute pasitraukė Vokietijon. Pokaryje iš Schwaebisch Gmuendo stovyklos su visa šeima atvyko į JAV ir įsikūrė Baltimorėje. Iki išėjimo pensijon 1966 m. dirbo geležinkelyje. Velionis priklausė JAV LB Baltimorės apylinkei, Šv. Alfonso lietuvių parapijai, su kitais kūrėjais-savanoriais kasmet dalyvaudavo Vasario šešioliktosios minėjimuose. Palaidotas Šv. Jėzaus Širdies kapinėse, kur ilsisi ir 1978 m. mirusi žmona Marija. Liko šeimas sukūrę sūnūs ir dukros su aštuoniais vaikaičiais ir šešiais provaikaičiais.

Žurnalistas Martynas Gudelis, sulaukęs amžiaus devyniasdešimtmečio, mirė Čikagoje liepos 4 d. Velionis buvo beveik apakęs, sunkiai sužeistas pravažiuojančio automobilio š. m. birželio 5 d. M. Gudelis — socialistas, studijavęs užsienyje, dalyvavęs pilietiniame Ispanijos kare respublikininkų pusėje. Ją rėmė Kremliaus vadovai, tikėdamiesi sovietinį komunizmą įtvirtinti Ispanijoje. Ed. Šulaičio pranešimu "Dirvoje", M. Gudelis ten buvo karininkas politiniams reikalams tarptautinėje komunisto Listerio brigadoje, lankęsis Maskvoje. Jam taipgi teko būti "Lietuvos žinių" korespondentu Berlyne, Paryžiuje ir Barcelonoje. Atvykęs į JAV 1941 m., M. Gudelis pradėjo dirbti Čikagoje leistose socialistinėse "Naujienose" ir tapo jų redaktoriumi po dr. Pijaus Grigaičio (1883-1969) mirties. Tie, kuriems jį tada teko pažinti, teigia, kad velionis komunistu netapo ir jų pasitikėjimo bei įvertinimo nesusilaukė. Tad senatvėje jautėsi vienišas, turbūt nusivylęs politiniais savo ilgo gyvenimo vingiais. Palaidotas Lietuvių tautinėse kapinėse Čikagoje.

Australija

Pertho lietuviai liepos 11 d. turėjo dvigubą minėjimą — Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo, Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis St. Francis katalikų šventovėje. Mišias koncelebravo Pertho lietuvių kapelionas kun. dr. A. Savickis ir kun. J. Petrauskas, svečias iš Melburno. Minėjimui Lietuvių namų salėje vadovavo ALB Pertho apylinkės valdybos sekr. R. Sidarienė. Apie karalių Mindaugą kalbėjo ir šventovėje šia tema pamokslą sakęs kun. dr. A. Savickis, kuris taipgi yra ir veiklus ALB Pertho apylinkės valdybos pirmininkas. Stp. Dariaus ir St. Girėno skrydžio bei žūties šešiasdešimtmetį aptarė B. Steckis. Minėjimą papildė suplanuoti, bet neįvykę ALB Pertho apylinkės valdybos rinkimai. Nesuradus pakankamai kandidatų, rinkimų teko atsisakyti. Pasilikti sekantiems dvejiems metams buvo prišnekinti dabartinės valdybos nariai. Pasiskirstę pareigomis, ją vėl sudarė: pirm. kun. dr. Alfonsas Savickis, sekr. Regina Sidarienė ir ižd. Balys Steckis.

Džylongo (Geelong) lietuvių sąjungos klubo valdyba savo tradicinį rudens balių surengė gegužės pabaigoje. Susirinkusius dalyvius pasveikino valdybos pirm. J. Gailius. Kabaretinių šokių pynę, apėmusią 1900-1993 m. laikotarpį, atliko devynios merginos ir trys vaikinai. Šokėjus paruošė valdybos sekr. Birutė Liebich.

Urugvajus

Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga gegužės 16 d. savo posėdyje Montevideo lietuvių kultūros draugijos rūmuose išsirinko naują valdybą. Rinkimuose dalyvavo jaunimo bei jaunesniosios kartos atstovai nuo šešiolikos iki trisdešimt penkerių metų amžiaus. Jaunimo sąjungos pareigomis pasiskirsčiusią valdybą sudarė: pirm. Marisa Leonavičienė, vicepirm. Mariela Aleksiejūnaitė, ižd. Alicija Saulytė-Travieso, visuomeninių reikalų sekr. Karina Platukytė, korespondencijos sekr. Darius Leonavičius, protokolų sekr. Romina Fornara Briuderytė, nariai Albertas Kaluzevičius, Gustavas Mažeikis, Silvana Matulytė ir Veronika Banevičiūtė-Stec.

Britanija

Londono lietuvių Šv. Kazimiero klubo metinis narių susirinkimas, gerokai pavėluotas, buvo sušauktas Šv. Kazimiero parapijos menėje. Pagrindinį pranešimą padarė klubo valdybos pirm. Stasys Kasparas, nusiskundęs mažėjančiomis pajamomis. Pagal Anglijos įstatymus administracinė klubo našta tenka sekr. F. Senkuvienei. Ižd. Z. Mackevičius pranešė, kad metų laikotarpyje klubas turėjo 6879 svarus pajamų ir 5780 svarų išlaidų. Pelno turėta 1099 svarai. Susilaukiant daugiau svečių iš Lietuvos, kyla problema dėl klubo pavadinimo. Mat ir lietuvių parapija, ir jos klubas turi tokį pat Šv. Kazimiero vardą. Tolimesniems svečiams susidaro klaidingas įspūdis, kad šiuo klubu gali naudotis tik Šv. Kazimiero lietuvių parapijos nariai. Iš tikrųjų jis, skirtas visiems lietuviams, jų laukia su visame Londone pigiausiu alumi bei kitais gėrimais. Metiniame narių susirinkime palikta ligšiolinė klubo valdyba: prez. kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC, pirm. Stasys Kasparas, ižd. Zenonas Mackevičius, revizorius Michael Semeta, sekr. Frances Senkuvienė, nariai — Hilda Piščikienė, Viktorija Puidokienė, Sofija Grupiljonienė ir Bronė Černienė. Klubas atdaras tik sekmadieniais 12-15 val.

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį *Bank of Montreal,* būdama vieno skyriaus vedėja (manager), išėjusi pensijon, Montrealio banko vadovybės buvo paskirta konsultante (Retirement Services Representative – atstovė pensininkų aptarnavimui). *Jl NEMOKAMAI* atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius, ypač sulaukus 71 metus. **Sulaukus tokio amžiaus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui.**
Su malonumu pagal susitarimą bus patarnauta ir namuose.
Skambinti **Alinai Žilvytienei tel. (416) 679-4578 Hamiltone.**

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ REMONTUS ir ATNAUJINIMUS
virtuves, vonias, rūsių įrengimus, langus, duris plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO–WASAGA BEACH
(416) 656-4149

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
Pristato jūsų artimiesiems maisto produktų siuntas, sudarytas Lietuvoje. Gavus jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų.

SIUNTINYS nr. 2

Miltai	10 kg	Pupelių kava	500 gr
Cukrus	10 kg	Arbata	200 gr
Kumpis rūkytas	3 kg	Šokoladas	500 gr
Dešra rūkyta	3 kg	Majonezas	400 gr
Sviestas	1 kg	Šprotai	5 dėž.
Sūris olandiškas	1 kg	Aliejus saulėgražų	2 l
Manų kruopos	2 kg	Kiaušiniai	20 vnt.
Lazdyno riešutai	1 kg		
Apelsinai	2 kg	**Kaina**	**$105.00**

SIUNTINYS nr. 3

Miltai	10 kg	Dešra	2 kg
Cukrus	10 kg	Razinos	2 kg
Ryžiai	10 kg	Džiovintos slyvos	1 kg
Makaronai	5 kg	Mielės	100 gr
Kruopos	3 kg	Alyva saulėgražų	2 l
Manai	2 kg	Kiaušiniai	10 vnt.
Sūris lietuviškas	2 kg	**Kaina**	**$92.00**

Pagal galimybes bus parinktos kuo geresnės kokybės prekės. Kainos gali keistis dėl Lietuvos rinkos kainų. ŽIŪRĖTI PAGRINDINĮ SKELBIMĄ 4 psl.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemės Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.75%	asmenines paskolas	12.25%
santaupas	2.25	nekiln. turto pask. 1 m.	7%
kasd.pal.taupymo s-ta	1.75%	nekil.turto pask. 3 m.	8.25%
90 dienų indėlius	4%		
1 m. term. indėlius	5%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	4.50%		
3 m. term.indėlius	5.25%	*Nemokama narių gyvybės*	
5 m. term. indėlius	6.25%	*draudą pagal santaupų*	
RRSP ir RRIF (pensijos)	2.75%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF 1 m.	5%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ir RRIF ind. 3 m.	5.25%	*draudą iki $25.000.*	
RRSP ir RRIF ind. 5 m.	6.25%		

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje
KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.
Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
$1.20 kg laivu arba $7.00 už kubinę pėdą.
$4.00 kg oro linija.
Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu į vieną adresą iki 50 kg tik **$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plius pristatymas**
Siunčiant virš $2,000.00 tik ..... **3% plius pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dėžių
* 1 kūb. pėdos dėžė 50 centų, 2,4 kūb. pėdos – $1.00
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų
* Pristačius siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefakso patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite atnešti išeivijoje spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas $100. Galima apdrausti papildomai.
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai ..... (416) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai ... (416) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai ..... (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French ..... (416) 871-1799
Genė ir Vytas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. (416) 643-3334 **FAX (416) 643-8980**

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard šeimos ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury Ontario

Paminklas Stutthofo kaliniams

Būdinga anuometinės Lenkijos valdžios laikysena: ir nuo nacių nukentėjusius sunku buvo tinkamai pagerbti

ANT. SURAUČIUS

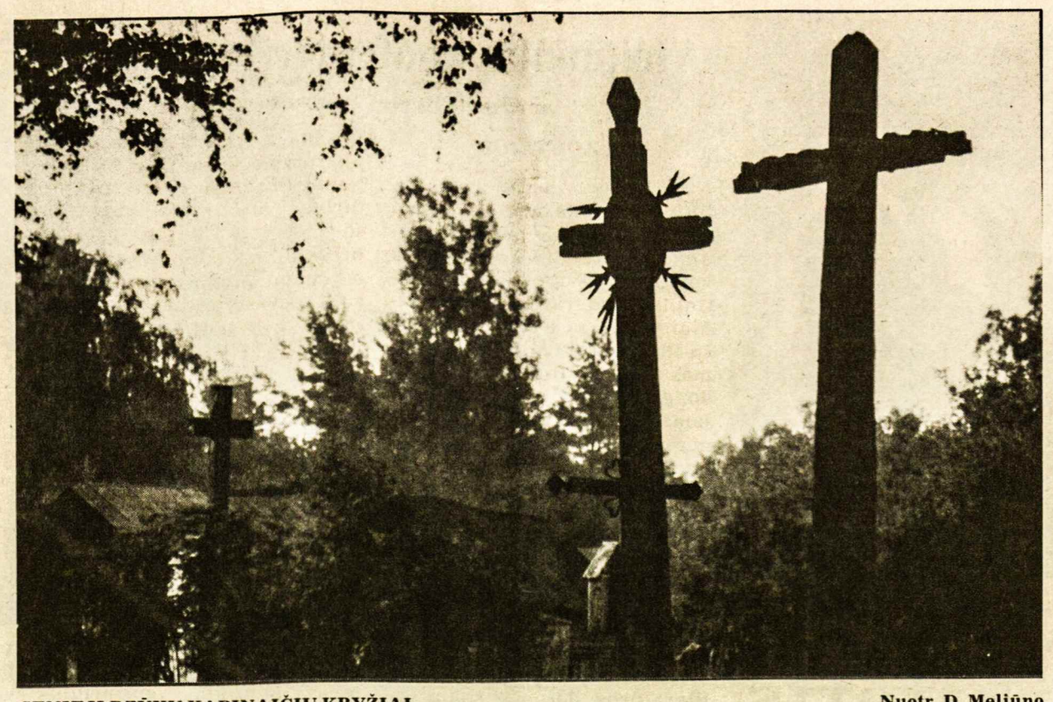

SENIEJI DZŪKŲ KAPINAIČIŲ KRYŽIAI — Nuotr. D. Meliūno

Ryžtingas užmojis

Lenkijos lietuvių draugijos (anksčiau Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos) skyrius Slupske 1993 m. rugpjūčio 19 d. paminėjo Stutthofo koncentracijos stovyklos lietuviams kaliniams prisiminti pastatyto ir pašventinto paminklo 20 m. sukaktį. Paminklo pastatymas Pucke mirusiems Stutthofo kaliniams kun. Alfonsui Lipniūnui ir inž. Antanui Šapalui buvo drąsiu Slupsko skyriaus užmoju. Buvo sukeltas ant kojų Slupsko ir Gdansko saugumas, nes kilo sumanymas pastatyti Pucko kapinėse antkapinį paminklą vietoje suaižėjusių betono skydelių. Gerai, kad oficialiu organizatoriumi pasiskelbė ne skyrius, o skyriaus nariai: buv. Stutthofo koncentracijos stovyklos kalinys Vladas Butkus, šių eilučių autorius, pažinojęs kun. A. Lipniūną dar Vilniuje, ir Jonas Katinauskas, apsigyvenęs Gdynėje.

Lėšų telkimas ir trukdymai

Lėšos buvo renkamos Slupsko skyriuje ir siauriame kitur gyvenusių tautiečių ratelyje. Kai "Aušroje" buvo paskelbtas straipsnis "Stutthofo pėdsakais" su užuomina pastatyti paminklą Pucke, atsiliepė iš JAV buvęs Stutthofo kalinys Pilypas Narutis, artimas Vlado Butkaus draugas koncentracijos stovykloje. Parama iš JAV sudarė galimybes statyti didesnį ir labiau išraiškingą paminklą.

"Bičiulių komitetas" (taip pasivadinome) išsiuntinėjo pranešimus apie paminklo pašventinimo ir lietuvių stuthofiečių pagerbimo iškilmę Pucke. Sužinojo apie tai tuometinio režimo saugumas. Pirmiausia buvo iškviesta Slupsko skyriaus pirmininkė Stasė Nasevičienė, pareiškusi, kad už privačius skyriaus narių veiksmus skyriaus valdyba neatsakanti. Pasiaiškinti nuvyko šių eilučių autorius.

Keletą dienų truko kova. "Bičiulių komitetas" tvirtai laikėsi. Motyvuota, kad iškilmių negalima buvo atšaukti dėl laiko stokos. Žmonės suvažiuos, o jei bus vartojama jėga, tai reikšmė dar padidėsianti, o patys organizatoriai yra pasiruošę sėsti į kaltinamųjų suolą.

Saugumas ir administracija buvo priverstos nusileisti. Iškilmė prie paminklo įvyko 1973 m. rugpjūčio 19 d. Dalyvavo gausus tautiečių būrys, suvažiavęs iš visos Lenkijos. Iš JAV atvyko kun. Stasys Yla ir trys lietuviai studentai. Dalyvavo ir Pucko gyventojai.

Iškilmė prasidėjo pamaldomis. Didelė Pucko šventovė buvo pilna žmonių. Negirdėta retenybė tais laikais – pamokslas kunigo iš JAV. Po pamaldų nusitęsė ilga eisena į kapines. Paminklą šventino, dalyvaujant vietos dvasiškiams, du lietuvių kunigai: kun. Jonas Pranys, Lenkijos lietuvių sielovados, ir kun. Stasys Yla. Daug gražių ir svarių žodžių nuskambėjo prakalbose – tiek lietuvių, tiek Pucko žmonių.

Žvilgsnis praeitin

Viena iš evakuojamo Stutthofo koncentracijos stovyklos kolonų buvo varinėjama tai į vakarus, tai vėl atgal, kol apsauga pabėgo. Vykstant karo veiksmams jau prie Gdansko ir vokiečiams stipriai įsitvirtinus Helio nerijoje, Puckas paliko niekieno zonoje. Kaliniai jau laisvi, bet nežmoniškai išvargę atsidūrė sunkioje būklėje. Daugumą pakirto įsigalėjusi šiltinė. Lietuviai buvę kaliniai organizavo ligonių globą, vietos gyventojai gelbėjo priemonėmis papildomomis ligoniams patalpomis, maistu, apranga. V. Butkus organizavo vaistų tiekimą ir kitus reikmenis, vykdamas į pavojingas zonos vietas. Buvo lietuvių gydytojas, kiti lietuviai dirbo sanitarais. Su ypatingai dideliu pasiaukojimu sanitaru dirbo ir kun. A. Lipniūnas. Abu lietuviai kunigai (kun. A. Lipniūnas ir kun. St. Yla) tuojau jungėsi į pastoracinį darbą, nes Puckas ir Kašubų kraštas buvo beveik netekęs savo kunigų.

Taip per bendrai organizuotą pagalbą masiškai sirgusiems buvusiems Stutthofo kaliniams, per tikėjimo ir artimo meilės žodį užsimezgė nuoširdi draugystė. Visa tai gana giliai įsirėžė žmonių atmintyje.

Kun. A. Lipniūnas mirė kovo pabaigoje Didįjį ketvirtadienį, 1945 m. Inž. Antanas Šapalas, taipgi užsikrėtęs šiltine, mirė po Velykų. Palaidoti greta. Jų kapas buvo visuomet puckiečių lankomas. Dabar yra globojama kapavietė ir palikęs paminklas.

1989 m. rugpjūčio mėnesį kun. A. Lipniūno ir inž. A. Šapalo palaikai buvo nuvežti į Lietuvą ir perlaidoti. Kun. J. Antanavičiaus vadovaujamą perlaidojimo grupę Puckas labai gražiai priėmė, vaišingai globojo, nemažai padėjo. Kapinėse įvyko atsisveikinimas su lietuviais stuthofiečiais, kurie savo pasiaukojimu paliko nuoširdžios draugystės ir bendrai vykdytų gerų darbų atminimą.

Kariuomenės išėjimas Otavos televizijoje

J. V. DANYS

Otavos televizijos stotis CJOH-TV (CTV tinklas) 1993 m. rugpjūčio 31, 11.30 v.v. (pakartojo kitos dienos vidudienio laidoje) parodė pusantros minutės pranešimą apie Rusijos kariuomenės galutinį išėjimą iš Lietuvos. Pradžioje, pagal Reuter žinių agentūros biuletenį, parodė Rusijos kariuomenės dalinio išvažiavimą iš Lietuvos ir reporterio komentarus apie džiaugsmingą, šventišką Lietuvos žmonių nuotaiką.

Toliau rodė Otavos lietuvius, susirinkusius Vytauto bei Sofijos Balsevičių namuose, ir interviu su Vytu Čuplinsku ir Juozu Daniu apie lietuvių džiaugsmą šiuo įvykiu, Rusijos kariuomenės išėjimo politinę bei ekonominę svarbą atsikūrusiai Lietuvos valstybei.

Vytas Čuplinskas daugiau kaip dvejus metus buvo Kanados lietuvių bendruomenės valdžios reikalams ryšių Otavoje raštinės vedėjas. Taip sutapo, kad kaip tik šią dieną jis baigė savo paskyrimą. Otavos apylinkės valdyba jam surengė išleistuves. V. Čuplinskas savo darbe visą laiką bendradarbiavo su Otavos KLB apylinke.

Belskite, belskite . . . bus atidaryta

Lietuvoje vykstant laisvės atgimimo bangai, seimo rinkimus laimėjus "Sąjūdžio" grupei ir, vadovaujant Vytautui Landsbergiui, ryžtingai buvo siekiama nepriklausomybės atkūrimo. Ir pasaulinė, ir Kanados žinių tarnybos skyrė Lietuvai didžiulį dėmesį. Otavoje televizijos, radijo ir laikraščių reporteriai nuolatos kreipdavosi, parašydami informacijų ir mūsų nuomonės.

Seimo ir prezidento rinkimus laimėjus LDDP (LKP įpėdiniams), padėtis pasikeitė. Landsbergio vyriausybė pirmoji iš visų anksčiau sovietų okupuotų valstybių pasiekė susitarimą, kad Rusijos kariuomenė būtų išvesta iki 1993.VIII.31 d.

Artėjant sutartai rusų kariuomenės išvedimo dienai, rugpjūčio 31, Rusijos vyriausybės atstovai pradėjo rodyti ketinimą susitarimo nevykdyti. Nors daugelis Vakarų valstybių, JAV, NATO, Europos Bendrija ragino Rusiją laikytis susitarimo, — žinių tarnybose reakcijos nebuvo. Nebuvo minima ir Lietuva. Viktoras Priščepionka, aktyvus Bendruomenės veikėjas, kelerius metus buvęs Otavos KLB apylinkės pirmininku, rugpjūčio 31 d. susisiekė su trimis Otavos TV stotimis, CBC radiju, Otavos dienraščiu, klausdamas, ar jie turi žinių, kaip vyksta kariuomenės išvedimas iš Lietuvos ir ar transliuos iškilmę? Bendras atsakymas — neturi. Bet CJOH-TV (CTV), pažiūrėję į kompiuterį, pasakė, kad biuleteniai apie "Baltics-Russia" gaunami apie 3 v.p.p. ir pažadėjo pranešti, jei bus. Tai jie ir padarė. Gavę Reuterio agentūros biuletenį, perskaitė jį V. Priščepionkai ir paklausė, ar Otavos lietuviai irgi rengiasi švęsti, kaip kad tai daro Lietuvoje. V. Priščepionka paaiškino, kad švęs, nors lietuvių skaičius čia nėra gausus ir, susitaręs su KLB apylinkės pirm. S. Balsevičiene, pakvietė TV reporterius į šį suėjimą. Tokiu būdu ir patekta į televiziją.

Atrodo, kad padėtis yra kiek panaši į buvusią prieš Lietuvos atgimimo sąjūdį. Tada reikėjo susirasti palankių žurnalistų, parlamento narių, Kanados visuomenės veikėjų, kad patektum į kanadišką žiniasklaidą. Tenka prisiminti: "belskite, belskite . . . bus atidaryta".

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

KROVINIAI Į LIETUVĄ
Laivais ir lėktuvais
Greitas ir patikimas pristatymas
Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat automobiliai ir asmeniniai daiktai
POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2
Prašome skambinti (416) 537-8648
ir susitarsime dėl persiuntimo laiko
Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIJA
416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).
Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuvėms ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. 536-1994.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

DIRECT FLIGHTS RIGA LATVIA

$310 nuo
Kelionė į vieną pusę perkant ten ir atgal

Kelionė i vieną pusę perkant ten ir atgal. Bilietus reikia įsigyti mažiausiai 21 dieną prieš išskrendant. Lėktuvai kursuoja tik savaitės dienomis, ne savaitgaliais. $16 išvykimo mokestis. Muito ir imigracijos mokesčiai į kainą neįskaityti. Taip pat, bilietą perkant, reikia sumokėti $10 apsaugai, $3 patarnavimams, ir $1.45 agrikultūrai.

Pigios Kelionės į Baltijos Kraštus

TAUPYK LAIKĄ . . . Su vieninteliu tiesioginiu skrydžiu nuo New Yorko Kennedy Airport iki Rygos Latvijoj. American Trans Air yra greičiausias kelias į Baltijos kraštus.

TAUPYK PINIGUS . . . Palygink ir taupyk su American Trans Air. Todėl kad Jūs nusipelnėt gerą patarnavimą, ir pigiausią kainą!

TAUPYK NEPATOGUMUS . . . Su American Trans Air patarnavimais į Baltijos kraštus nėra jokio rūpesčio ar suspėsit į sekantį lėktuvą nes čia yra tiesioginis skrydis. NĖRA persėdimų. NĖRA laiko gaišimo. NĖRA bėdų!

Ryga, Latvija	Skrydžio kaina
Birželio 1 iki rugsėjo 30	US $480
Spalio 1 iki spalio 31	US $405
Lapkričio 1 iki gruodžio 31	US $310

Išvykstame kiekvieną trečiadienį ir šeštadienį

Ar Jūs skrendat darbo reikalais, ar pasimatyti su artimaisiais, Jūs norit ten nukeliauti ko greičiau. Nenorit persėsti, ar išleisti daug pinigų. American Trans Air's Tiesioginė Kelionė iš New Yorko iki Baltijos kraštų yra patogi, pigi ir paprasta. Argi ne taip Jūs visada ir norėjot keliauti? Paskambinkit American Trans Air arba savo Kelionių Agentui šiandien!

AMERICAN TRANS AIR

Užtikrinti keliones skambinkite 1-800-382-5892
arba savo kelionių agentui.

Pirmoji išeivijoje Vilniaus krašto lietuvių sąjungos centro valdyba, vadovavusi sąjungai dešimt metų. Iš kairės – STASYS GRIEŽĖ-JURGELEVIČIUS, PRANAS GALINIS, VERONIKA MAMINSKAITĖ-KULBOKIENĖ, PETRAS VIŠČINIS, MARIJA ALSEIKAITĖ-GIMBUTIENĖ ir ANTANAS JUKNEVIČIUS

Plačios veiklos vilnietis

Devyniasdešimto gimtadienio proga pagerbiant veikłųjį lenkmečio vilnietį advokatą Antaną Juknevičių

STEPAS VARANKA

Antanas Juknevičius nėra "grynakraujis" vilnietis. Antanėlis gimė 1903 m. liepos 8 d. Koronziškių viensėdyje, Giedraičių valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Savo gimtinėje baigė pradžios mokyklą. Tėvų pastangomis 1915 m. atsiųstas į Vilnių gyveno bendrabutyje ir mokėsi Vytauto Didžiojo gimnazijoje, kurią baigė 1925 m. Buvo priimtas į Vilniaus Stepono Batoro universitetą, Teisės fakultetą. Jį baigė magistro laipsniu. Baigęs universitetą advokatavo, vedė žymaus lietuvio veikėjo Konstantino Štasio dukrą Konstanciją Štasytę. Aktyviai reiškėsi vilniečių veikloje.

Advokato veikla

A. Juknevičius, būdamas gimnazijoje, vadovavo ateitininkų kuopai. Lenkų valdžiai ją uždarius, įsteigė pusiau slaptą, tos pačios krypties "Atžalos" draugiją. Būdamas studentu, kartu su iniciatorių grupe taip pat įsteigė Vilniaus lietuvių studentų sąjungą ir jai pirmininkavo 1926-1929 m. Buvo Vilniaus lietuvių laikinojo komiteto narys, prezidiumų sekretorius. Organizuojant Lenkijos tautinių mažumų centrinį informacinį biurą, teikė jam teisinę paslaugą. Prisidėjo prie to centro leidinio "Natio" anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis spausdinimo.

Visą lenkų okupacijos laikotarpį buvo visų lietuviškų organizacijų valdybų narys ir pirmininkas, kaip "Ryto", "Šv. Kazimiero", Lietuvių labdarybės draugijos, Lietuvių mokslo draugijos, žurnalo "Jaunimo draugas" steigėjas ir bendradarbis — iš tikrųjų leidėjas ir redaktorius. Bendradarbiavo Vilniaus krašto lietuvių spaudoje — "Vilniaus rytojuje". Adv. A. Juknevičiaus rūpesčiu buvo leidžiamas jaunimui kalendorius. Jis parūpino monologų rinkinį, išleido maldaknygę "Pasigailėk mūsų, Viešpatie", gerai dokumentuotą studiją apie tikinčiųjų padėtį Vilniaus okupuotame krašte. Ji buvo išleista lietuvių ir prancūzų kalbomis. Gaila, ją lenkų valdžia konfiskavo. Laimei, išliko keli egzemplioriai Lietuvių mokslo draugijos knygyne. 1939-1940 m. buvo Lietuvos vyriausybės įgaliotiniu Vilniaus kraštui.

Gynėjas lenkų teismuose

Adv. A. Juknevičiui lenkų okupacijos laikais teko ginti per 1000 administracinių ir politinių bylų. Su apgailestavimu galima priminti, kad lenkų valdžia jo neprileisdavo prie bylų, kurias iškeldavo "ekspozitūros" įstaigos - organai. Mat tos bylos Lenkijai buvo labai "pavojingos". Lietuviai buvo kaltinami šnipinėjimu Lietuvos naudai. Jiems buvo primetama, kad jie nori atplėšti nuo Lenkijos Vilniaus kraštą ir suskaldyti Lenkiją. Už tokį "nusikaltimą" 1932. 10. 14 d. buvo sušaudytas vienas jaunuolis, lietuvis patriotas iš Molėtų kaimo, Juozas Bakanauskas.

Adv. A. Juknevičius Vilniaus krašte, lietuviškų kaimų šviesuomenėje platindavo teismų skundų pavyzdžius ir nurodymus, kaip administracinėse bylose gintis. Jo sumanumo, darbštumo ir ištvermingumo dėka daugelis Vilniaus krašto lietuvių, ypač ūkininkų, buvo apginti ne tik nuo piniginių baudų, bet ir nuo kalėjimo baisių bausmių.

Čia tik trumpai paminėta vilniečio veikėjo veikla lenkų okupacijos metais, už kurią jis buvo net 10 kartų baustas įvairiom administracinėm baudom ir grasinimais kalėjimu.

Veikla išeivijoje

Likimo tikriau, bolševikinio komunistinio teroro, numatyta auka, pasitraukęs iš savo mylimo Vilniaus krašto, atskirtas nuo šeimos, iš Vokietijos vargingų stovyklų 1949 m. atvyko į JAV. Apsigyveno Bostone, pradėjo dirbti namų — nekilnojamo turto pardavimo atstovu. Įsijungė į lietuvišką Bostono veiklą. Buvo ALTos valdybos narys, Balfo sekretorius, nuo 1956 m. tapo šios sąjungos atstovu VLIKe. Buvo vienas iniciatorių (1952 m.) Vilniaus krašto lietuvių sąjungos steigimo ir jos centro valdybos ilgametis pirmininkas. Prisidėjo prie sąjungos statuto paruošimo. Jo pastangų dėka vilniečių sąjunga, kaip Rytų Lietuvos rezistencinis sąjūdis, buvo priimta į VLIKą. Jis buvo ir vilniečių memorandumų ir protesto rezoliucijų bei pareiškimų paruošėjas, Vilniečių sąjungos teisinis patarėjas.

1954 m. adv. Juknevičius Bostone sukvietė pirmą vilniečių centro valdybos posėdį. Vilniečių sąjungos centras buvo Bostone iki 1963 m. Vilniečių sąjungai išeivijoje trukdė dideli atstumai. Senųjų vilniečių skaičius išeivijoje nėra gausus, be to, jie išsisklaidę ne tik po įvairias valstybes, bet ir kontinentus. Į A. Juknevičiaus vadovaujamą valdybą įėjo žymūs lietuviai veikėjai: Petras Viščinis, dr. Marija Gimbutienė, inž. dr. Pr. Galinis, Veronika Maminskaitė-Kulbokienė. Kontrolės komisijoje buvo poetas St. Santvaras, Ant. Matijoška, Stasė Leimonienė, garbės teisme: prof. Viktoras Biržiška, prof. St. Dirmantas ir Ona Galvydienė.

Toji centro valdyba buvo užsimojusi išleisti "Vilniaus metraštį", bet dėl lėšų stokos sumanymas neįvykdytas. Buvo įsteigtas "Vilniaus spaudos fondas" leisti ir platinti literatūrą apie Rytų Lietuvą. Šiai valdybai 1963 m. teko rūpintis, kad Vašingtone naujoje katalikų katedroje vienoje nišoje būtų įrengta koplytėlė Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos garbei.

1973 m. Petro Česnulio išleistoje atsiminimų knygoje iš lenkų okupacijos laikų, pavadintoje "Nužmogintieji", vietoje įvado adv. Juknevičius parašė įdomią apžvalgą apie skaudžiai patirtą Vilniaus krašto lietuvių persekiojimą ir jų nuolatinį skriaudimą.

A. Juknevičiaus žmona Konstancija, dukros ir visa uošvio šeima pirmomis sovietų okupacijos dienomis buvo suimti ir išgabenti į Sibirą. Viena duktė, Dainora, grįžusi į Lietuvą, baigė architektūros mokslus. Praeitais metais ji kandidatavo į Lietuvos seimą kaip politinių kalinių ir tremtinių atstovė. Ji savo rinkiminėje kalboje pabrėžė, kad ypatingą dėmesį skirsianti Vilniui ir Vilniaus kraštui. Dainora, kaip ir jos tėvas lenkų okupacijos metais, rūpinasi Rytų Lietuvos atlietuvinimu, lietuvių kultūros ir paminklų apsaugojimu. Ji šiais metais tėvo 90-jo gimtadienio proga aplankė jį saulėtoje Floridoje.

Viso pasaulio vilniečių ir jų draugų vardu sveikinu Jus, mielas ir brangus vilnieti, linkėdamas sveikatos, ramybės, giedros nuotaikos ir, svarbiausia, Aukščiausiojo palaimos.

Ateitininkų konferencija Čikagoje

Žvilgsnis į save, žvilgsnis į ateitį

V. KOLYČIUS

Tokia buvo pagrindinė ateitininkų konferencijos tema rugsėjo 3-5 d.d. Lemonte ir Jaunimo centre Čikagoje. Su šia konferencija prasidėjo Ateitininkų federacijos kongresiniai metai, nes 1994 m. liepos 15-18 d.d. Lietuvoje yra rengiamas viso pasaulio ateitininkų kongresas, kurio metu planuojama Federacijos vadovybę perkleti į Lietuvą – grąžinti namo.

Šios konferencijos programa buvo ypatingai pilna ir turinio, ir temų atžvilgiu. Atskiros temos, paskaitos ir svarstybos, kurių buvo net trys, reikia tikėtis, bus ištisai paskelbtos "Ateities" žurnale.

Konferencija prasidėjo rugsėjo 3 d. Ateitininkų namuose literatūros, dainų ir šokių vakaru. Rugsėjo 4 d. viskas vyko Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Pradėta Mišiomis, po kurių įvyko konferencijos atidarymas. Žodį tarė rengimo komisijos pirm. dr. E. Saliklis, invokaciją sukalbėjo kun. A. Paliokas, SJ, sudarytas prezidiumas su pirmininkais — Arvydu Barzduku ir Dariumi Udriu.

Ateitininkų nueitas kelias

Tuo keliu visus pervedė Federacijos vadas J. Polikaitis. Apsiribojo tik išeivija, trumpai pabrėždamas, kad ateitininkai dalyvavo visoe gyvenimo srityse, pirmuoju tikslu laikydami dvasinį ir tautinį atgimimą. Prieš ketverius metus ateitininkai atsikūrė Lietuvoje. Jiems vadovavo dr. Arvydas Žygas. Tačiau liko vienas ir nedalomas sąjūdis, išvengta dviejų vadų, dviejų federacijų. Visi esame vieno idėjinio sąjūdžio nariai, kurių tikslas atnaujinti aplinką ir palenkti viską į Kristų. Dabar betgi atėjo laikas Federacijos vadovybę perkelti į Lietuvą. Reikia apsvarstyti, kokia lieka išeivijos ateitininkų misija ir uždaviniai.

Trumpą žodį tarė Federacijos tarybos pirm. Birutė Bublienė, praėjusias dvi vasaras dirbusi ateitininkų stovyklose Lietuvoje. Ji taip pat pabrėžė apie Federacijos "grįžimą namo" į laisvą tėvynę. Mūsų tikslas jiems pagelbėti, nuteikti, kad ieškotų, ir padėti rasti.

Nuo Reino iki Čikagos

Tokia buvo dr. A. Damušio paskaitos tema, kurioje jis išryškino ateitininkų nueitą kelią ir įnašą į visuomeninį, kultūrinį ir dvasinį gyvenimą išeivijoje. Kalbėdamas apie Lietuvą, pažymėjo, kad jėga ir prievarta subyrėjo, dvasia laimėjo, nors dabartinė mūsų tautos būklė dar liūdnoka. Suminėjo įvairius leidinius, kurie ateitininkų iniciatyva buvo išleisti, stovyklas, kultūrinius renginius ir savaitgalius. Stovyklavietė "Dainava" tapo jaunimo įsivaizduotoji Lietuva. Reikia pažymėti, kad "Dainava" yra dr. A. Damušio "kūdikis", nes jo iniciatyva ir darbu ji buvo įsigyta ir tapo tuo, kuo ji šiandien yra. Kalbėtojas baigė, ragindamas nepavargti, nes dirbant naudingą darbą nuovargiui nėra vietos. Veiklai pamatai yra. Plytos suvežtos. Reikia jas statyti į pastatą.

Išeivijos ateitinkų dabartinė misija

Šias svarstybas moderavo Audrius Polikaitis, dabartinis moksleivių ateitininkų sąjungos pirmininkas. Dalyvavo Indrė Čuplinskaitė, Almis Kuolas ir Gabija Petrauskienė. Almis Kuolas paaiškino, kad šūkis ir principai apibrėžia mūsų misiją. Trumpai pažymėjo penkis kūrimosi laikotarpius, kurių metu Dovydaitis ir Šalkauskis pastatė pagrindus ir namus. Jie buvo griauti, remontuoti ir vėl atstatyti. Dabar mūsų eilės išeivijoje mažėja, bet privalom dirbti su tuo, ką turim. Konkrečiai paminėjo tris sritis: jaunimo organizavimas, katalikų apaštalavimas, įsijungiant į parapijų veiklą, ir pagalba Lietuvai.

Indrė Čuplinskaitė pabėrė daug aktualių klausimų. Ar nesame praradę savo tapatumo? Ar nestokojame dvasios? Koks mūsų santykis su Kristumi? Ar darome tokį darbą, kurį gali atlikti kitos organizacijos? Kokį vaidmenį mes turime išeivijoje? Dabar vyksta pasikeitimai. Mums būtina geriau suprasti Lietuvos poreikius, reikia geriau suprasti krikščionybę.

Gabija Petrauskienė analizavo, kodėl ateitininkų veikla yra nusilpusi. Išvardino net 12 nykimo priežasčių. Išeivijos veikloje principai pagal svarbą buvo taip išdėstyti: tautiškumas, inteligentiškumas, visuomeniškumas, šeimiškumas ir katalikiškumas. Tuo tarpu Lietuvoje šiuo metu pirmoje vietoje yra katalikiškumas, toliau seka šeimiškumas, inteligentiškumas, visuomeniškumas ir tautiškumas. Toliau Gabija išvardino 6 specialius uždavinius – pasiūlymus, į kuriuos turėtume atkreipti dėmesį, perkeliant Federacijos vadovybę į Lietuvą. Po pranešimų vyko diskusijos.

Ateitininkų veikla išeivijoje – šiandien ir rytoj

Tokia buvo antrųjų svarstybų tema, moderavo Julija Krumplytė, studentų sąjungos pirmininkė. Kalbėjo Darius Sužiedėlis "Tautinės sąmonės palaikymas ir ugdymas", Pilypas Narutis – "Visuomeniniai, valstybiniai, politiniai uždaviniai" ir Juozas Baužys – "Organizacija ir jos struktūra", apibūdindamas sąjūdžio ir organizacijos sąvokas. Pareikšta daug aktualių minčių.

Po to vyko atskirų sąjungų pasitarimai ir diskusijos svarstybose iškeltais klausimais. Vakare įvyko akademija kun. St. Ylos pagerbimui, prisimenant dešimtąsias mirties metines. Paskaitą skaitė dr. P. Kisielius, o meninei programai vadovavo Vakarė Valaitienė.

Rugsėjo 5, sekmadienį, viskas vyko Jaunimo centre. Trečiąsias svarstybas, moderavo D. Petrusevičiūtė, jaunųjų ateitininkų sąjungos pirmininkė. D. Bindokienė, "Ateities" ir "Draugo" redaktorė, kalbėjo tema "Kultūra, mokslas, kūryba, spauda". Apie savo veiklą ji gražiai pasakė, kad "moku skolą, kad esu lietuvė, kad esu ateitininkė". Mes visi kultūros įnašui medžiagą ėmėm iš kraičio skrynios, atsineštos iš Lietuvos. Jos žodis buvo labai spalvingas, praktiškas ir įdomus.

Arvydo Barzduko tema buvo "Ideologinis augimas, ugdymas, brendimas". Ideologija yra tik statiškas žodis, ideologija yra lyg žarija, kurią reikia įpūsti. Dalia Staniškienė, trečioji kalbėtoja, palietė religinį ir dvasinį gyvenimą. Iškėlė aktualių minčių, ragindama ieškoti autentiško Kristaus ir nepamiršti savo šūkio, kad jis nebūtų tik žodis, bet gyvenimo realybė.

Kadangi šiuo metu popiežius lankėsi Lietuvoje, tai trumpą pristatymą "Popiežius ir lietuvių tauta" padarė kun. dr. V. Bagdonavičius. Prieš tai visi klausėmės Dariaus Polikaičio giedotos ir jo paties pritaikytos melodijos B. Brazdžiono žodžiams "Sveikas Dievo Piligrime!"

Tai buvo paskutinė paskaita, kurią skaitė jaunas akademikas Vėjas Liulevičius. Jis visus nustebino savo giliai išmąstytomis mintimis, originaliu, su diagramomis pristatymu. Viskas, ką pasiekėme, kas esame yra stebuklas. Mūsų tikslas gyventi tiesoje, atnaujinti ne tik Lietuvą, bet ir save, ir savo aplinką. Visos tautos tragedijos, sunkumai išeina į gerą. Dvasia laimi. Mes esame Dievo paleistos strėlės.

Konferenciją sveikino konsulas V. Kleiza ir PLB pirm. B. Nainys. Ji baigėsi Mišiomis Marquette parko Švč. Mergelės Marijos gimimo šventovėje. Koncelebracines Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. dr. A. Paškus. Pamoksle pabrėžė asmeninio atsinaujinimo-atsivertimo svarbą, ragino iš ritualinės krikščionybės pereiti į gyvąją.

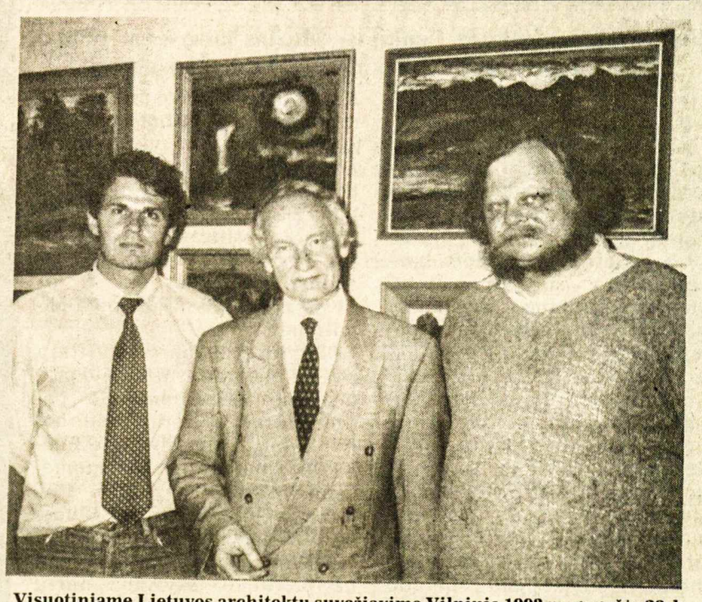

Visuotiniame Lietuvos architektų suvažiavime Vilniuje 1993 m. gegužės 28 d. buvo išrinkta nauja Lietuvos architektų sąjungos centro valdyba. Iš kairės: vicepirmininkas GINTAUTAS BLAŽIŪNAS, pirmininkas ALGIRDAS NASVYTIS ir antras vicepirmininkas GYTIS RAMUNIS. Naujasis pirmininkas savo žodyje priminė kraštotvarkos svarbą, reikalą plėsti turizmą, siūlė būti gyvenimo įvykių priekyje, pažadėjo stengtis pakelti architektūrinės profesijos lygmenį. Lietuvos architektų s-gos centro valdybos adresas: Kalvarijų 1, 2600 Vilnius, Lithuania. Tel. (0122) 75-64-83, faksas (0122) 35-48-25

Nuotr. Edmundo Arbo

• **Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?**

Beautiful Vilnius.
We fly you there more often.

Lufthansa has daily flights from Canada to Germany and from there **7 weekly nonstop flights to Vilnius**. Add to this our attractive tariffs*, our friendly in-flight service and you'll discover why more international travellers fly Lufthansa to Central and Eastern Europe than any other airline.

* For the best price ask your Travel Agent or call Lufthansa **1-800-56-FLY-LH** (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

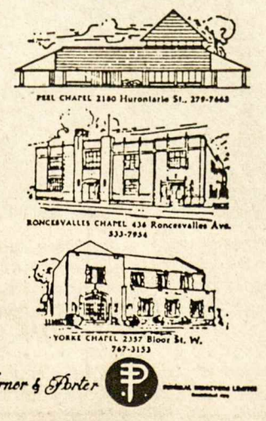

Maloniai kviečiame naudotis naujos lietuviškos įstaigos

GINTARAS EXPRESS
paslaugomis

Siuntiniai į Lietuvą siunčiami be muito mokesčio
DĖŽĖS: 1,5 kubinės pėdos **$1.00**
3 kubinės pėdos **$2.00**

Siuntiniai į Lietuvą laivu:
mūsų ir taip pat jūsų dėžėse
1 kubinė pėda **$7.00**
arba 1 kg **$1.20**

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu:
1 kg **$4.50**
Garantuojamas greitas pristatymas – iki 14 dienų. Siuntinių pristatymas į namus, iki 50 kg arba 5 kub. pėdų, atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu **$14.00**
JAV arba Kanados dolerių pasiuntimas su pristatymu į namus ..... **4%+$14.00**

Visi siuntiniai apdrausti be papildomo mokesčio
Automobilių ir kitos įrangos persiuntimas.
Kelionės į Lietuvą nuo $899.00

Kiti patarnavimai
Siuntiniai Toronto mieste iš namų paimami nemokamai.
Garantuojame greitą ir sąžiningą patarnavimą.
Lietuviai pas lietuvius.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge **Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422**
Hamiltone: **Alfredas Zorkus, tel. (416) 522-9966**
Londone: **Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751**
Delhi: **Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163**

1968 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400,
FAX (416) 604-9748.

GINTARAS EXPRESS

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10 v.r. – 7 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. – 4 v.p.p.

Jakubėnas įsitvirtina Lietuvoje

EDV. ŠULAITIS

Jau trečią pavasarį iš eilės viešint Lietuvoje, nemažai tekdavo rūpintis kompozitoriaus Vl. Jakubėno kūrybos populiarinimu, ieškant būdų įsteigti Čikagoje veikiančios komp. Vl. Jakubėno draugijos skyrių Lietuvoje.

Š. m. pavasarį nuvažiavęs į Lietuvą, jau radau tokį skyrių, kuris oficialiai Lietuvos teisingumo ministerijoje buvo įregistruotas 1993 m. vasario 24 d. Taigi ši draugija buvo įteisinta dar prieš man atvykstant.

Jau pernai surasta patalpa draugijos veiklai plėtoti. Įsteigta raštinė Liauksmino gatvėje nr. 8 (trečiame aukšte). Jos reikalų vedėja yra aktyvi muzikė Irena Skomskienė, kuriai talkina Povilas Jakubėnas. Juodu nuolat rūpinasi komp. Vl. Jakubėno kūrybos populiarinimu.

1993 m. vasario 8 d. Lietuvos televizijoje buvo pusvalandžio programa apie komp. Vl. Jakubėną, jo kūrybą, perduoti ir jo kūrinių koncerto 1992 m. gruodžio 12 d. vaizdai bei draugijos pirm. Ed. Šulaičio pasisakymai. Nuo pernai metų rudens komp. muzikologas V. Juodpusis rengia V. Jakubėno kūrybos valandėles (iki šių metų birželio mėnesio surengė bent šešias).

Į Lietuvą atvykęs gegužės 7, jau sekančią dieną aplankiau Vl. Jakubėno draugijos skyriaus raštinę Vilniuje, kur aptarėme veiklos planą. Negavus laiku gaidų, nespėta gegužės mėnesį surengti platesnių komp. Vl. Jakubėno kūrinių koncertų. Buvo pasitenkinta dalyvavimu dviejuose Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos renginiuose Kaune bei Vilniuje. Į pirmąjį buvo nuvykęs muzikologas V. Juodpusis, kuris skaitė pranešimą apie komp. Vl. Jakubėną ir demonstravo JAV-se paruoštą apie jį filmą.

Su I. Skomskiene dalyvavome šios draugijos susirinkime Vilniuje. Kalbėjau apie draugijos veiklą Amerikoje, o I. Skomskienė klausytojus supažindino su spaudai paruoštu kompozitoriaus religinių kūrinių leidiniu "Jėzau, Tu mano gyvybė". Ji pasakė, kad spaudai yra parengtas ir Vl. Jakubėno harmonizuotų lietuvių liaudies dainų rinkinys chorui. Šiame susirinkime, kuriam pirmininkavo prof. S. Kregždė ir sekretoriavo D. Balčiauskas, dalyvavo apie 40 pasauliečių, kurių dauguma yra aktyvūs protestantiškųjų religinių bendruomenių nariai, nors draugijoje gali reikštis visi lietuviai, nežiūrint jų religinių įsitikinimų. Po susirinkimo, kultūrinėje dalyje pasirodė poetai P. Zablockas ir E. Matuzevičius.

Išplėstiniame Vl. Jakubėno draugijos Lietuvos skyriaus valdybos posėdyje, gegužės 24 d., aiškinau šios draugijos svarbą. Gegužės 18 d. dalyvavau steigiamąjame komp. V. Jakubėno 90-čiui paminėti organizacinio komiteto posėdyje kartu su I. Skomskiene ir P. Jakubėnu. Čia buvo sudarytas organizacinis komitetas (pirm. Muzikos akademijos rektorius prof. V. Laurušas, o vicepirmininkai — E. Šulaitis ir R. Biveinis, draugijos Lietuvos skyriaus pirm.). Kiti komiteto nariai: J. Širvinskas, V. Zalatoris, O. Narbutienė, E. Gedgaudas, J. Antanavičius, L. Vilkončius, M. Urbaitis, A. Kubiliūnas ir kt.

Kartu su prof. V. Laurušu gegužės 25 d. lankėmės pas Lietuvos kultūros ir švietimo ministerį D. Trinkūną. Pastarasis visiems minėjimo renginiams pritarė ir pažadėjo savo visokeriopą paramą. O tų renginių 1994 metais bus daug: gegužės 12 d. — simfoninės muzikos koncertas ir mokslinė konferencija, gegužės 13 d. — iškilmingas posėdis, o tų metų spalio mėnesį — baleto "Vaivos juosta" premjera Operos ir baleto teatre Vilniuje. Dėl šio baleto galutinio paruošimo, jį pritaikant tam pastatymui, teko ne kartą kalbėtis su komp. J. Juozapaičiu, su kuriuo buvo pasirašyta darbo sutartis.

Taip pat ruošiamasi komp. V. Jakubėno kūrybą garsinti spaudoje, daugiau rūpintis laidomis per radiją bei televiziją. Bus išleisti minėjimui vokai, o taip pat ir pašto ženklas bei medalis. Bus surengta ir paroda apie kompozitorių.

Visa tai pareikalaus apie 10.000 dolerių, kurių daugiausia teks sutelkti išeivijoje, nes Lietuvoje nebus daug galimybių lėšų surinkti. Tad galintieji prie šio didelio darbo prisidėti finansiškai, prašomi savo aukas siųsti Vl. Jakubėno draugijos Čikagoje adresu: Erika Brooks, 3529 W. 66th Place, Chicago, IL 60629, USA.

Tik visų geros valios tautiečių pastangomis galėsime Lietuvai iš naujo pristatyti šį didįjį kūrėją, kuris per prievartą buvo išblokštas iš savo gimtosios žemės, kurią jis taip mylėjo. Gyvas jis ten negalėjo sugrįžti, tai bent stenkimės, kad į Lietuvą sugrįžtų jo brangi kūryba.

Prakalbėk...

Prakalbėk, –
Baltą tylą suplėšė
Besileidžiantys
Snaigių pulkai,
Patikėk, –
Atskubėsime priešais,
Nusijuoksim,
Kaip juokias vaikai...

Palūkėk, –
Į baltutį peizažą
Tyluma ir ramybė
Sugrįš,
Siuntus spindulį,
Šiltą ir mažą,
Į užgauto
Likimo duris.

Prakalbėk, –
Tegul rankos sušyla,
Tirpsta saulėje
Snaigių pulkai,
Į bežadę,
Į apsnigtą tylą
Nusijuokim,
Kaip juokias vaikai...

Valerija Vilčinskienė,
Mokyklos 4-4
Gelgaudiškis 4461,
Šakių rajonas, Lietuva

Atsiųsta paminėti

Marijus Blynas, LIETUVOS VYTIS, KARALIUS MINDAUGAS, MEDININKAI ir... Istorinių-kultūrinių straipsnių rinkinys. Knyga išleista 1993 m. Vilniuje, 2000 egz. tiražu, 96 psl. Joje surinkti straipsniai, spausdinti "Laisvoje Lietuvoje", "Tėviškės žiburiuose", "Drauge".

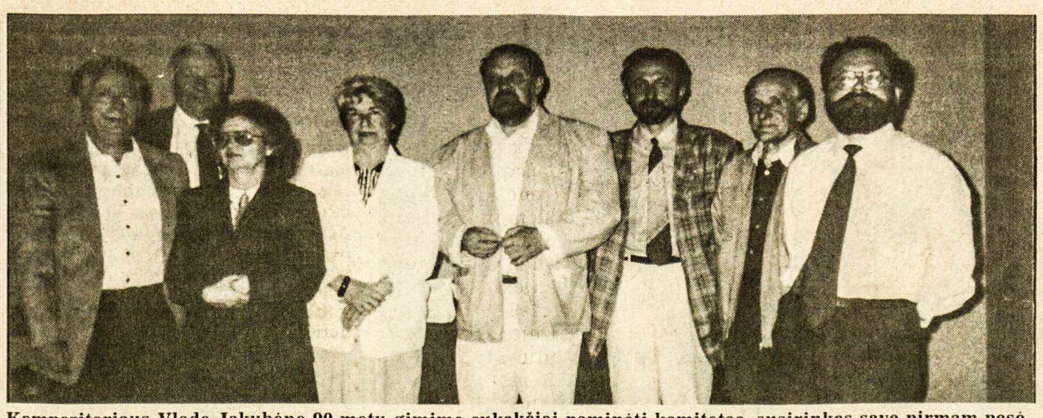

Kompozitoriaus Vlado Jakubėno 90 metų gimimo sukakčiai paminėti komitetas, susirinkęs savo pirmam posėdžiui Vilniuje. Iš kairės – Vl. Jakubėno draugijos Čikagoje pirm. E. ŠULAITIS, prof. V. LAURUŠAS (komiteto pirm.), I. SKOMSKIENĖ, O. NARBUTIENĖ, J. ŠIRVINSKAS, R. BIVEINIS, P. JAKUBĖNAS, V. ZALATORIS

Tarp žemės ir dangaus

Šimtui metų nuo Putino gimimo suėjus

VACYS KAVALIŪNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Tokie yra jo "Pesimizmo himnai". Jų plotuose poetas, lydimas egzistencinės žmogaus žemės kelio filosofijos minties, dramatiškai blaškosi ir, jo paties žodžiais, nežinodamas nei savo gimimo, nei savo mirties, nei ką jis prakeikia, nei kam meldžiasi, tampa tiktai tylinčiu antkapiu.

Vėlesnėje Putino kūryboje, laikotarpyje, kada buvo įsakyta nė tiktai, ką ir kaip rašyti, bet ir ką ir kaip garbinti ir kam ir kaip melstis, atsiskleidžia blogis. Mistinis blogis, kuris žemiškoje plotmėje sunkiai suprantamas ir neišaiškinamas ir apie kurį užsimena šveicarų rašytojas Gonzague de Reynold savo knygoje ("L'Europe tragique"), kalbėdamas apie komunizmą, kuris sovietine savo forma buvo pragariškai pavergęs šimtus milijonų žmonių.

O jo esmė, sako jau minėtas prancūzų filosofas Maritain, tik jau kitoje savo knygoje ("Le Crepuscule de la Civilisation — Civilizacijos sutemos) — komunizmas egzistenciškai susijęs su ateizmu. Ir jis, tęsia toliau filosofas, ne tiek yra nusistatęs prieš krikščionybę doktrininiu atžvilgiu, kiek prieš patį Kristų žmonijos istorijoje. Tuo pačiu ir kova prieš transcendentinį gėrį ir juo labiau toje kovoje atsiskleidžiantis blogis pereina žemės kelio ribas ir susisiekia su metafizinio blogio gelmėmis, su kuriuo susiduriame ir Putino kūryboje.

Tai labai ryškiai atsiskleidžia apokalipsinio siaubo vaizdais eilėraštyje "Mortuos voco, vivos plango" (Mirusiuosius šaukiu, gyvųjų verkiu"), kur susitinka du pasauliai — šiapus ir anapus. Šiame kraupiame eilėraštyje, kuris jau ir pačia savo antrašte pereina mistinėn plotmėn, kur susitinka gyvieji ir mirusieji, iškyla ir nežemiškas ir ligi būties gelmių sukrečiantis apokalipsinio žvėries siluetas su kaktoje giliai įrėžtu biblinio žmogžudžio Kaino ženklu, ligi šių dienų keliaujančiu per pasaulį:

Per bedugnes ir kalnus
Jūs žengiat kaip gigantai

Ir Dievo žemėj jums nėra.

Ir Kaino ženklas kaktose

Vieni kaip viešpačiai,
Kiti vergai.

Jūs žengiate į sostus
Ir minate altorius.
Nuo jūs įstatymų sugriuvo
Ir nuodėmės ir doros.
Ir tribunoluos išdidžiai
Teisiuosius smerkia žmogžudžiai.
Ir sūnūs nebeverkia,
Jei mirti motiną pasmerkia.

Kokio apokalipsnio žvėries veidas iškyla šaukiamų mirusių ir apraudojamų gyvųjų fone — visiem, kurie paliko savo gimtąją žemę ir bėgo per pasaulį neatsigręždami ir iš baimės kalendami dantimis, aišku. Šiame gūdaus šauksmo fone atsiskleidžia ir mirusius šaukiančio eilėraščio autorius. Atrodo, kad mes jį girdime:

Šaukiu aš jus visus iš kapinynų,
Iš pakelės duobių ir griovių,
Iš molio, dumblo ir smėlynų
Ir iš visų mirties vietovių
Pakilkit griaučių šiurpūs milijonai.

Ir tie, kurie nuo šalčio ir nuo bado
Pūgų simfonijose mirtį rado;
Ir tie, kurie už laisvą mintį
Dūlėja nukankinti.

Šauksmas įtaigus ir galingas. Ir poezija susijungia su tikrove, o mirusieji su žmogžudžių pasmerktais gyvaisiais, kurių procesija tiesiasi Vilniaus gatvėmis ir slenka kryptimi, kur pūgų simfonijose jau girdisi ir mirties žingsnių aidai.

— Pašokau, pasakoja rašytoja Halina Korsakienė savo knygoje "Namas, kuriame gyvenome", — ir atidariusi duris išbėgau į balkoną. Akims atsivėrė šiurpą sukėlęs pažystamas vaizdas: ilgiausia, per visą gatvę nusitiesusi kolona, surikiuota po kelis žmones į gretas. Sunkiu žingsniu slenkantys, nudryžusiais drabužiais apsirengę, išvargę, nudurtomis žemyn galvomis keleiviai. Vyrai, dar jauni ir pusamžiai, ir visai susenę. Linguoja ir moterys — užsimetusios ant pečių ryšulius; kita tempdama už rankos vaiką.

Šios gūdžios į mirtį einančios procesijos fone pamatome ir mirusius šaukiančio eilėraščio autorių.

— Staiga pojūtis pakreipia mano galvą į kairę, pasakoja toliau Korsakienė. Priešpriešais antro aukšto balkone išvystu profesorių V. Mykolaitį-Putiną. Jo veidas bespalvis, suakmenėjęs. Tokio jo veido niekad nepamiršiu.

Tai istorinė tikrovė. Ir istorinis žmogus ir jo kelias. Jo via dolorosa — jo skausmo ir kančios kelias. Su skausmu susitinka ir "Kelių ir kryžkelių" autorius.

Tačiau Putinui nei kančia, nei skausmas nėra juodos nevilties gelmės. Jo reikšmė metafizinė. Ji pereina žemės kelio ribas, ir jos šviesa perveda žmogų per tamsią nebūties bedugnę. Ir už jį, už skausmą, "Kelių ir kryžkelių" autorius "Vilties" eilėraščio žodžiais dėkoja:

Praleidau daug dienų
Ir daug naktų be poilsio
blaškiausi —
Likimą keikiau
Ir dangui grasinau,
Kur slinko debesys juodžiausi.

O šiandien vėl pakėlęs galvą,
Aš taip meldžiausi:
Būk palaimintas, Dieve,
Kad skausmą man siunti.

Skausmas, o drauge su juo ir mirties šėšėlis lydi žmogų nuo pat jo žemės kelio pradžios. Jo žingsnių aidai pasigirsta ir švelniai liūliuojančioje lopšinėje. Juo skundžiasi biblinis Jobas. Geriau negimti, sako jis, negu kentėti. Jis didžiajam prancūzų rašytojui ir poetui Viktorui Hugo, paskendus didžiame skausme drauge su Senoje nuskendusia savo dukra Leopoldina, yra visatos kūrybos pradas: "element dans la creation de l'univers".

Skausmas, pereinantis į mistinio pasaulio plotus, atsispindi ir Putino minties kelyje ir jo kūryboje. Tai ypač ryšku jo keliolikos puslapių eilėraštyje "Prometėjas", vaizduojančiame antikinės Graikijos mitologinį herojų, vyriausiojo dievo Dzeuso prikaltą prie uolos, iš kur, sako jis, "vienatvėj ir skausme apžvelgsiu visą žemę".

Putinas tačiau iš Olimpo aukštumų ir didingos gamtos fono nusileidžia į žemę ir nuoširdžia lyrine išpažintimi kalba apie savo skausmą, kuris esąs tik "menkas lašas / Žmogaus kančios bedugniam okeane". Tačiau, sako jis toliau, pabrėždamas mistinę ir metafizinę skausmo prasmę:

Be skausmo nėr nei laimės, nei
kūrybos,
Ir amžinybėn kelias uždarytas.
Tik po nakties mums patenka
aušrinė,
Ir švinta giedras rytas.

Ir pagaliau "Kelių ir kryžkelių" autorius ir Dangaus ir Žemės sūnus po dramatiškos savo kelionės šešėliuotais takais ir aštriomis juodų bedugnių briaunomis, savo mintimi ir siela ir savo simbolinės kūrybos prasmės gelmėmis dažnai pereidamas į antgamtinį pasaulį, ir pasuka į plotus, skausmo atidarytus į amžinybę. Pasuka "Somnambulo" eilėraščio erdve:

Aš einu į žydrą laisvę.
Neįspėjamas bevardis,
Kur dvasia it paukštis nardys
Žydrame padangių rūme;
Kur juodi sparnai nakties
Saulės veido neužties,
Aš einu į aukštą sritį,
Kur pasauliai nematyti
Nusidrieks po mano kojų.
Jų ilgiuosi, juos svajoju.

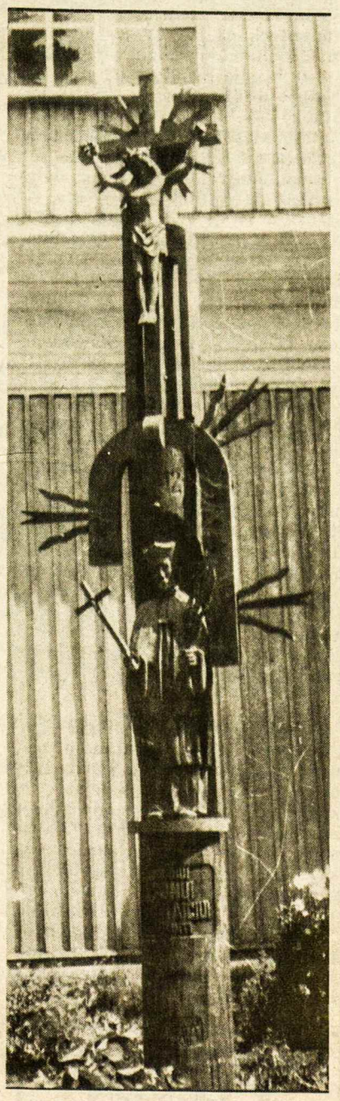

Vilniaus politinių kalinių ir tremtinių iniciatyva per šv. Onos atlaidus 1993 m. liepos 25 d. Griškabūdyje pašventintas istoriko prof. kun. JONO TOTORAIČIO (1872-1941) atminimui šventoriuje pastatytas paminklas, sukurtas skulptoriaus Vido Cikanos, finansuotas Kanadoje gyvenančios Totoraičių giminaitės Marcelės Legienės

Kernavėje toliau tęsiami archeologiniai kasinėjimai. Jie atskleidžia čia buvusį viduramžių miestą, įsikūrusį Pajautos slėnyje tarp Neries ir Pilies bei Aukuro kalnų. Birželio 23 d. Kernavėje buvo atidarytas muziejus su unikaliomis iškasenomis iš DLK senosios sostinės. Nuotraukoje – pirmiesiems muziejaus lankytojams rodomos šių metų kasavietės
Nuotr. Alf. Laučkos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kun. Bruno Markaitis, SJ, išeivijoje iškilęs kompozitorius, šiuo metu gyvena Havajų sostinėje Honolule. Sveikdamas po ten padarytos operacijos, jis ruošia instrumentinę dalį savo kūrinio "Lituanica".

Nenuilstantis meno parodų organizatorius Algimantas Kezys lietuvius dailininkus kviečia dalyvauti metinėje parodoje "Dailė '94". Ji įvyks 1994 m. sausio-vasario mėnesiais Čikagoje, M. K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Tiksli data bus paskelbta vėliau. Paroda "Dailė '94" norima atidengti tematinius lietuvių meno klodus. Jos tema — "Meilė", apimanti tiktai žmogaus meilę žmogui, ne vien tik emocinę, bet ir visuomeninę, šeimyninę, tautinę. Pranešime A. Kezys rašo: "Priimame įvairių technikų ir metodų darbus: tapybos, skulptūros, grafikos, medžio/lino raižinius, tekstilę, gobelenus, odos dirbinius, keramiką, vitražą, piešinį, kompiuterinę grafiką, fotografiją, koliažą, instaliaciją, mišrios technikos darbus; monumentaliąją, epochinę, minimalistinę, tradicinę, modernistinę, pomodernistinę — bei kitų rūšių kūrybą . . ." Kiekvienas dalyvis pateikia tik po vieną kūrinį. Priimami ir serijiniai darbai, bet dėl jų skaičiaus iš anksto reikia susitarti su rengėjais. Informacijas teikia ir pasiūlymų laukia Algimantas Kezys tel. (708) 749-2843. Parodai skirtus darbus jam reikia atsiųsti iki š. m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: 4317 South Wisconsin Ave., Stickney, IL 60402, U.S.A. Dalyviai turi patys padengti savo kūrinių persiuntimo išlaidas. Kitoms išlaidoms tikimasi gauti aukų iš geraširdžių parodos rėmėjų.

Žymusis istorikas dr. Adolfas Šapoka, pirmasis "Tėviškės žiburių" redaktorius, mirė Toronte 1961 m. kovo 9 d. Šią vasarą jis buvo prisimintas ir pagerbtas gimtuosiuose Grybeliuose prie Utenos. Ten jau nebėra Šapokų namo, kuriame 1906 m. vasario 13 d. gimė antrasis sūnus Adolfas. Tą vietą dabar ženklins rugpjūčio 15, sekmadienį, jo atminimui pastatytas ąžuolinis stogastulpis, sukurtas liaudies meistro Prano Kaziūno. Paminklinio stogastulpio pastatymu rūpinosi specialus komitetas, vadovaujamas A. Telksnio. Iškilmėn suplaukė daug dalyvių iš Utenos ir kitų vietovių. Stogastulpį pašventino Utenos dekanas kun. P. Adomonis. Apie Toronte palaidotą dr. A. Šapoką kalbėjo Lietuvos seimo atstovai prof. V. Landsbergis ir rašytojas S. Šaltenis, kultūros ir švietimo ministerio pavaduotojas V. Balčiūnas, Lietuvos istorijos instituto direktorius A. Tyla, dr. Adolfo Šapokos sūnėnas A. Šapoka, Utenos rajono valdybos pirmininko pavaduotojas P. Galiauskas, istorijos mokytojas V. Eismantas ir stogastulpį sukūręs P. Kaziūnas. Dainomis įsijungė į Grybelius atvykęs tremtinių ansamblis, vadovaujamas A. Driuko.

Kalbėtojai džiaugėsi istoriniu dr. A. Šapokos palikimu, ypač jo redaguota ir su kitais autoriais parašyta "Lietuvos istorija", išleista 1936 m. Šis veikalas lietuviams buvo labai svarbus sovietinės okupacijos metais. Spaudoje cituojami Vytauto Landsbergio Grybeliuose tarti žodžiai: "Kai Lietuvos istorija buvo paniekinta, draudžiama, neigiama, iškraipoma, bandoma perrašyti arba neleidžiama parašyti, ta knyga buvo tiesos knyga". V. Landsbergiui ji savo įtaka priminė carinės okupacijos metais dr. Jono Basanavičiaus leistą "Aušrą". Panašios nuomonės buvo ir rašytojas Saulius Šaltenis, "Lietuvos istoriją" pavadinęs Tautos knyga. Šia proga taipgi prisiminta, kad Toronte š. m. liepos 23 d. mirė ir vienturtė dr. A. Šapokos dukra Aldona Šipelienė, prieš trejus metus palaidojusi savo motiną Aldoną. Dr. A. Šapokos tėvas, devyniasdešimtmetis senukas, mirė Altajaus krašte, o brolis Jonas — Rešiotų lageriuose. Pastarojo dukra Danutė Šapokaitė, dr. A. Šapokos dukterėčia, su iškilmėmis Grybeliuose supažindinusi "Lietuvos aido" skaitytojus, pasirašė tikruoju savo vardu ir pavarde, skliausteliuose primindama, kad nuo 1950 m. ji yra žinoma kaip Roma Griniūtė. Paminklinio stogastulpio autorius Pranas Kaziūnas ragino iškilmės dalyvius sunešti po raštą ir atstatyti Šapokų namą. Taip būtų galima paminėti dvigubą sukaktį 1996 m. — dr. A. Šapokos devyniasdešmtąsias gimimo metines ir "Lietuvos istorijos" šešiasdešimtmetį.

Klaipėdietis fotografas Aleksandras Dapkevičius apžvalginę savo meninių nuotraukų parodą kauniečiams surengė Rotušės aikštėje esančioje fotogalerijoje. Parodai jis buvo sutelkęs šimtą portretinių, siužetinių ir peizažinių nuotraukų.

Penktąjį tarptautinį keramikų simpoziumą Panevėžio stiklo fabrike liepos mėnesį surengė šio miesto dailės galerijos vadovė Jolanta Labednykienė. Seminare dalyvavo amerikietis F. Olsen, australas R. Tarrant, italas G. Scapin, švedė A. Heimer, austrė M. Baumgarten, estė H. Videvik, latvis I. Klidzėjis, alytiškis A. Kazlauskas, vilnietė O. Grigaitė, panevėžiečiai N. Čiukšienė, A. Skudraitė, E. Čibinskas, R. Skuodis, R. Aleliūnas ir E. Radvenskas. Tarptautiniame simpoziume sukurtų keramikos darbų paroda surengta Panevėžio dailės galerijoje. Simpoziumo metu įvykusioje teorinėje konferencijoje buvo svarstomi vietiniai bei tarptautiniai keramikos vystymosi ypatumai. Apie Lietuvos keramikų kūrybą kalbėjo vilnietė menotyrininkė Lolita Jablonskienė.

Lietuvos moksleivių fotografijos konkursinės parodos kasmet rengiamos Kaune nuo 1985 m. Kaunas šioms parodoms pasirinktas dėl to, kad jame yra vienintelė visoj Lietuvoj vaikų fotografijos mokykla. 1992 m. parodai Kauno fotografijos galerijoje specialiose apžiūrose buvo atrinkta 180 nuotraukų. Firmos "Interex" prizą laimėjo G. Valiukas, Lietuvos fotomenininkų sąjungos premijas — T. Andrijauskas ir D. Macevičiūtė. Lietuvos gamtosaugos draugija apdovanojo dvi jaunąsias šios parodos dalyves – R. Milaknytę ir A. Dautartaitę.

Didysis prūsų vadas Herkus Mantas žuvo baigiantis 1273 m. vasarai Rytprūsiuose, Mantegarbio kalno papėdėje. Tą vietą dabar papuošė jo atminimui skulptoriaus S. Indrašiaus ir architekto G. Rutkausko sukurtas paminklas — trijų granito luitų kompozicija, vaizduojanti sukapotą žaltį. Paminklinė lenta prūsų, lietuvių, vokiečių ir rusų kalbomis dabar visiems primins, kad čia, lietuvių vakarinių genčių žemės pakraštyje prie Narkyčių, žuvo didžiojo prūsų sukilimo vadas Herkus Mantas. Paminklas Mantegarbio kalno papėdėje jam pastatytas Mažosios Lietuvos reikalų tarybos bei kitų organizacijų pastangomis. Mantegarbio kalnas yra prie plento iš Įsručio (Černiachovsko) į Karaliaučių (Kaliningradą). Rugpjūčio 21 d. numatytą paminklo atidengimą rusiškieji Černiachovsko pareigūnai buvo atidėję rugsėjo 3 d.

Žemaičių kultūros draugija savo suvažiavimą ir trečiąją konferenciją, skirtą Simono Daukanto (1793-1864) dviejų šimtų gimimo metinėms š. m. spalio 28 d., surengė Varniuose liepos 30 — rugpjūčio 1 d.d. Aktorius Laimonas Noreika skaitė vysk. M. Valančiaus 1848 m. S. Daukantui rašytą laišką, kvietusį sugrįžti į Varnius aptarti planuojamo Žemaičių kultūros akademijos įsteigimo. Šiai tada neįgyvendintai idėjai dabar pritarė kultūros ir švietimo ministerio pavaduotojas V. Balčiūnas, Žemaičių kultūros draugijos pirm. S. Kasperavičius ir Telšių vysk. A. Vaičius. Žemaičių kultūros akademija koordinuos keturiolika rajonų apimančios visos Žemaitijos bendrą kultūros programą. Jos vadovu buvo išrinktas Vilniaus dailės akademijos vicerektorius A. Butrimas. Pagrindinį pranešimą "Žvilgsnis į S. Daukantą nuo 200 metų slenksčio" skaitė Vilniaus universiteto prof. V. Daujotytė. Iš viso buvo išklausyta 12 pranešimų. Dėstytas mintis atskleidžia jų antraštės — "Simono Daukanto gimtinė Kalviuose ir Lenkimuose", "Lenkimų bažnyčia", "S. Daukanto požiūris į bendrinę kalbą", "S. Daukantas ir Varniai". Buvo paliestas ir lig šiol neišspręstas S. Daukanto valstietiškos ar bajoriškos kilmės klausimas, sprendimo nesulaukęs ir šį kartą. Žemaičių kultūros draugijos suvažiavime jos pirmininku vėl išrinktas telšiškis inž. Stasys Kasperavičius. Suvažiavime nutarta laikraštį "Žemaitis" ("A mon sakaa?") paversti keturis kartus per metus leidžiamu kultūros ir mokslo žurnalu. Rašiniai jame bus spausdinami ne vien žemaičių tarme. Bendrinė kalba leis pasinaudoti ir mokslinių tyrimų pranešimais.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.75%
180-364 d. term. ind.	4.00%
1 metų term. indėlius	4.00%
2 metų term. indėlius	4.25%
3 metų term. indėlius	4.50%
4 metų term. indėlius	5.00%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn.palūk.	4.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.25%
2 metų GIC-met. palūk.	4.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	5.95%
2 metų	7.25%
3 metų	8.00%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	6.00%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 55 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. **Tel. 535-1944**

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1

(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 **Fax (416) 767-0382**

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION

Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4

Tel. 566-1866
namų 766-5857
Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Garsusis Lietuvos treneris, olimpinių medalininkų dviračių sporte paruošėjas N. DUMBAUSKAS (kairėje), sportinėm temom kalbasi su jį aplankiusiu Klaipėdoje Lietuvos sporto departamento pirmininko pavaduotoju iš Vilniaus C. ANTANYNU Nuotr. Ed. Šulaičio

SPORTAS

T.V.

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Neeilinės šaudymo pirmenybės

Pasaulio lietuvių šaudymo pirmenybės, pirmą kartą sporto istorijoje, įvyks **1993 m. rugsėjo 21-25 d.d.** tokia numatyta tvarka: *rugsėjo 21-22 d.d.* latvių šaudykloje "Beržainė", Mount Albert, Ont., pistoletų varžybos: Standartinis, mažo kalibro ir sportinis šaudymas (po 60 šūvių); *rugsėjo 23-24 d.d.* Giedraitis šaudykloje, Hamiltone, Ont., šratinio šaudymo varžybos (400 taikinių, po 200 per dieną); *rugsėjo 25 d.*, Giedraitis šaudykloje, Hamiltone, Ont., mažojo kalibro šautuvų varžybos, po kurių tą pačią dieną pirmenybių užbaiga ir laimėtojams dovanų įteikimas.

Į šias pirmenybes per Varšuvą lenkų oro linija atvyko 12 sportininkų-šaudytojų iš Lietuvos. Jie apgyvendinti Keswick, Ont. ir yra globojami Toronto, Hamiltono ir apylinkės lietuvių šaudytojų. Po pirmenybių jie dar kelias dienas viešės šeimininkų globoje, o po to grįš namo.

Plačiau apie šias pirmenybes ir sportininkų pasiekimus rašysime vėliau. Varžybinio komiteto pirmininkas ir šių pirmenybių iniciatorius Balys Savickas prašo lietuvių visuomenę paramos – moralines bei finansines.

Golfo žinios

TLG klubo paskutiniųjų trijų tarpusavio turnyrų laimėtojai ir pasiektos pasekmės:

Rugpjūčio 1, "Bonnaire", dalyvaujant 22 golfininkams – I v. A. Stauskas 79, II v. W. Ubeika 80, III v. D. Vaičiūnas 84, IV v. S. Podsadecki 85. Išlyginamųjų smūgių varžybose – I v. S. Podsadecki 68(83), II v. A. Smolskis 71(98), III v. V. Štuikys 71-(104), IV v. V. Vaičiūnas 72(95). Moterų klasėje – I v. D. Deksnytė 75(97), II v. K. Lenahan 86(126).

Rugpjūčio 14, "Cardinal", dalyvaujant 34 golfininkams – I v. R. Saplys 79, II v. A. Stauskas 81, III v. S. Podsadecki 83, IV v. V. Kaknevičius 86. Išlyginamųjų smūgių varžybose – I v. D. Marijošius 67(86), II v. A. Zalagėnas 67(91), III v. V. Štuikys 68-(101), IV v. A. Kartavičius 69(91). Moterų klasėje – I v. D. Deksnytė 72(94), II v. I. Kymantienė 74(95).

Rugpjūčio 21, "Golf Haven", dalyvaujant 32 golfininkams – I v. A. Stauskas 77, II v. R. Bagdonas 81, III v. D. Marijošius 82, IV v. R. Šimkus 82. Išlyginamųjų smūgių varžybose – I v. J. Danaitis 62(82), II v. P. Stauskas 62(84), III v. A. Kuolas 64(84), IV v. R. Burdulis 64(86). Moterų klasėje – I v. G. Stauskienė 67(103), II v. D. Deksnytė 68(90), III v. I. Kymantienė 69(90).

Sezono metu arčiausiai vėliavėlių sviedinukų primetimo varžybose pirmaisiais tapo: R. Saplys, S. Podsadecki, Aug. Simanavičius, S. Obelienius, D. Vaičiūnas, A. Jonikas, A. Stauskas, A. Mikelėnas, R. Šimkus, A. Zaleskis, R. Burdulis, L. Medelis, Al. Kuolas, R. Kymantas, V. Dementavičius, R. Bagdonas.

Praėjusio sezono turnyrus sėkmingai pravedė: A. Zaleskis, R. Grigas, A. Jonikas, R. Saplys, D. Vaičiūnas ir T. Eimantienė.

Užsienio treneris "Žalgiriui"

Kauno "Žalgirio" naujuoju treneriu paskirtas 49 metų buvęs Tartu ir Talino "Kalevo" žaidėjas, paskutiniu metu dirbęs treneriu Suomijoje Jaakas Salumetsas. Žalgiriečių gretas papildys krepšininkas iš Estijos, 22-jų metų 196 cm ūgio gynėjas Gerdas Kullamaė, žaidęs Estijos rinktinėje ir Talino "Kalevo" komandoje. "Žalgirio" krepšinio klubo vadovai yra numatę įsigyti dar kelis užsieniečius žaidėjus. **"LS" inf.**

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

"PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: ▪ sienų ▪ vandentiekio ▪ elektros ▪ keramikos plytelių ▪ stiklo blokų ▪ langų ▪ dažymo ir kt. įrengiame ▪ rūsius ▪ vonias ▪ pirtis ▪ lauko verandas.

Skambinti Alvydui tel. 848-9628

Atlanta – 96

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto vykdomojo komiteto posėdyje patvirtinta programa "Atlanta-96". Tai platus visapusiškas darbas apie Lietuvos sportininkų rengimąsi ir dalyvavimą XXVI olimpinėse vasaros žaidynėse 1996 m. Atlantoje. Ji parengta, pasinaudojant Vokietijos ir kitų šalių patirtimi, taip pat remiantis tarptautinių seminarų, konferencijų medžiaga.

Programoje aptartas Lietuvos sportininkų dalyvavimas ankstesnėse olimpiadose: nuo 1924 m. rungtyniavo 176 mūsų olimpiečiai, 18 vasaros sporto šakų varžybose laimėta 70 medalių. 1992 m. Barcelonoje 47 Lietuvos pasiuntiniai (36 vyrai ir 11 moterų) iškovojo vieną aukso (lengvaatletis R. Ubartas) ir bronzos (vyrų krepšinio komanda) medalį.

Dabartinė mūsų sporto jėga – 30 olimpinių sporto šakų, kurios kultivuojamos 204 sporto klubuose ir 103 sporto mokyklose. Vilniaus ir Kauno sportininkų rengimo centruose treniruojasi 20 sporto šakų 176 pagrindinių ir 156 rezervinių rinktinių nariai, 40 sportininkų mokamos LTOK stipendijos.

Tikimasi, kad šis sportininkų, trenerių potencialas, tradicijos, organizacinė patirtis leis 1996 m. Atlantoje iškovoti 3 medalius individualiose sporto šakose ir vieną sporto žaidimuose.

Vasaros olimpinių sporto šakų komisija, parengusi šią programą, detališkai paskirstė pasirengimo struktūras, rinktinių ir kandidatų atrankos bei formavimo kriterijus, kur greta fizinių ir funkcinių galimybių didelė reikšmė skiriama moralinėms ir intelektualinėms savybėms. Olimpinių žaidynių kandidatai gaus atitinkamus ženklus ir pažymėjimus.

Programoje numatytos sportininkų mokslinio, metodinio, medicinos aptarnavimo priemonės, kurios padės nustatyti optimalius treniruočių ir varžybų krūvius bei kt. Nepamirštas ir psichologinis parengimas, numatyta materialinio bei techninio aprūpinimo, finansavimo ir skatinimo sistema. Dideli reikalavimai keliami treneriams, pabrėžiant ne vien praktinius, bet ir psichologinius, didaktinius, socialinius veiksmus. Propagandos ir informacijos skirsnyje nusakyti informacijos priemonių uždaviniai – spaudos, radijo ir televizijos pranešimai apie varžybas, Olimpinių žaidynių istorija ir kt. Dar papildys atvirukai, kalendoriai, pašto vokai ir ženklai, suvenyrai. Programą numatyta išleisti, tad visuomenė galės susipažinti su visa joje išdėstyta medžiaga. **"LS" inf.**

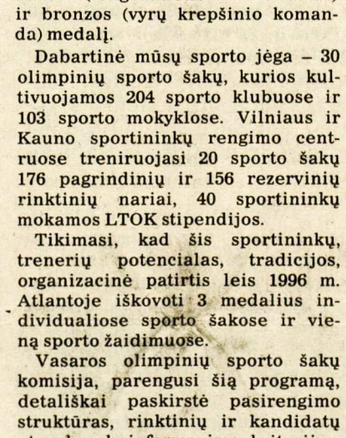

VITALIJUS KARPAČIAUSKAS
Nuotr. Romos Griniūtės

Nelinksmas balsas

Vitalijus Karpačiauskas, 67 kg svorio boksininkas iš Panevėžio, 1993 m. gegužės mėn. Suomijoje, Temperės mieste vykusiame pasaulio bokso čempionate, laimėjęs sidabro medalį, atrodo, kad sekančiose, labai svarbiose Europos žemyno varžybose, kurios vyks rugsėjo mėn. Turkijoje, nebedalyvaus. Pagal Lietuvos bokso federacijos prezidento Dano Pozniako pareiškimą, sportininkas po pasaulio čempionato nebuvo pakankamai apdovanotas...? Dėl to pareiškimo V. Karpačiauskas atsakė:

"Dalyvauti Europos čempionate negaliu. Man ne dovanų reikia, jų neprašau. Noriu, jog už savo sunkų ir ne patį sveikiausią darbą gaučiau bent jau tokį atlyginimą, kad galėčiau normaliai gyventi. Ką gavau po pasaulio čempionato? Iš Panevėžio miesto savivaldybės 30 tūkst. talonų, iš Panevėžio lengvosios atletikos maniežo – apie 14 tūkst. ir iš Lietuvos bokso federacijos, be dienpinigių – apie 40 tūkst. talonų. Taigi iš viso – apie 840 litų. Ačiū ir už tai. Bet boksininko amžius per trumpas, kad šitiek uždirbdamas galėčiau būti ramus ir patenkintas.

Panevėžy turiu vieno kambario butuką. Prašiau sklypo. Žadėjo: "Tuoj po olimpiados bus'. Iki šiol nėra . . . Maniau, gal pavyks dar metus kitus padirbėjus užsienio klubuose užsidirbti namo statybai. Dabar, atrodo, reikės mokėti nevaldišką sumą ir už sklypą. Taigi turiu arti. Negaliu rizikuoti ir dalyvauti Europos čempionate, kur lengvų kovų nebūna – visko gali atsitikti. O jau rugsėjo pabaigoje prasideda Lenkijos čempionatas. Ten esu įsipareigojęs atstovauti Bialystoko klubui. Paskui tikriausiai vėl važiuosiu į Šveryną ir boksuosiuosi Vokietijos čempionate. Medaliais sotus nebūsi. Reikia ir pinigo užsidirbti, kol esu sveikas ir galiu . . ."

Mažosios Lietuvos fondui aukojo

$110 – a.a. Gretos Baltaduonienės atminimui; **$100** – H. Stepaitis (iš viso $200), P. ir S. Jauniai (nauji nariai), A. M. Bumbulis (iš viso $220), W. Tomuschat, Vokietija, B. Grinius (iš viso $200); **$50** – A. T. Gailius (iš viso $180), P. Vilutis (iš viso $300), B. Aschmann, Vokietija, dr. J. Mališka (naujas narys); **$43.03** – p. Nopens, Vokietija; **$31.66** – Fr. Skėrys, Vokietija; **$20** – J. Blauzdžiūnas (iš viso $30); **$12.30** – E. Žilius, Vokietija (iš viso $44.61).

Fondo valdyba dėkoja visiems už įnašus ir nuoširdžiai sveikina naujus narius. **Fondo valdyba**

Skautų veikla

• Rugsėjo 19, sekmadienį, 10.15 v.r. Prisikėlimo šventovėje "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai dalyvauja žiemos sezono atidaryme – iškilmingose pamaldose ir sueigoje salėje. Kviečiami skautininkai-kės, tėveliai, ir rėmėjai. Renkasi salėje 9.30 v.r.

• Rugsėjo 28 d., 7.30 v.v. skautų būklė tėvų komiteto posėdis.

• Jubiliejinėje stovykloje iš Toronto vadovų pareigose visą laiką stovyklavo sk.v. v.sl. R. Garbaliauskas ir ps. D. Garbaliauskienė.

• Rugsėjo 7 d. skautininkų-kių sueigą atidarė v.s. V. Skrinskas ir priminė Tautos šventės iškvakares. Rimties tyla buvo pagerbti iškeliavę amžinybėn skautai-tės, partizanai ir visi žuvę už Lietuvos laisvę. Sugiedota "Marija, Marija". Ps. Irena Punkrienė padeklamavo proginį Maironio eilėraštį. Atostogaujantis LSS tarybos pirmijos pirm. v.s. S. Miknaitis padarė pranešimą apie Detroito konferenciją ir Jubiliejinę stovyklą Rake. Stovyklavo 800 skautų-čių ir pirmą kartą stovyklavo 23 vadovai-vės iš Lietuvos. Vienuolikai kelionės ir stovyklavimo išlaidas apmokėjo pirmija. Svečiai iš Lietuvos buvo labai patenkinti, kad galėjo susipažinti su mūsų veikla. Kalbėjo KLB krašto valdybos pirm. A. Vaičiūnas apie Birštone įvykusią Lietuvos ir išeivijos atstovų konferenciją, kurioje jis dalyvavęs stebėtojo teisėmis. LSS tarybos narė v.s. R. Žilinskienė papasakojo, kad pirmą kartą savo gyvenime stovyklavusi Lietuvoj, kur visi ir visur kalbėjo tik lietuviškai. Nepaprastai gražiame pušyne prie jūros stovyklavo 800 sesių ir brolių. Stovykloje nebuvo brolijos ir seserijos atskirų pastovyklių. Maistą gaminosi ir užsiėmimuose dalyvavo visi kartu. Posėdžius ir nutarimus darė tik skautų vadovai. Stovyklavietėje yra ir pastatų. Juos labai suniokojo rusų kariai ir naudoti bus galima tik po remontų. Stovyklautojas dienai mokėjo $1 (amerik.), o svečiai iš kitų kraštų $10 (amerik.). Lietuvos stovyklautojus sveikino buvęs Kanados ministeris pirm. Brian Mulroney. Jo sveikinimą perskaitė v.s. R. Žilinskienė. Tuntininkas s. A. Senkus kalbėjo apie LSS rinkimus, registraciją, kandidatų siūlymus. Jis kvietė visus rinkimuose aktyviai dalyvauti ir priminė, kad Kanados rajonas sudaro 20% visų LSS narių. Pabaigai sudainuota "Lietuva brangi" ir "Ateina naktis". Pasivaišinta sesių paruošta kavute ir pyragais diskutojant skautiškus reikalus. **M.**

Nori susirašinėti

Studentė, 21 m. amžiaus, norėtų susirašinėti su Kanados lietuviais. Rašyti: Gintarė Aleknaitė, Architektų 9-37, Kaunas 3042, Lithuania.

Rūta Adomaitytė, devintos klasės gimnazistė, norėtų susirašinėti su berniuku ar mergaite iš Kanados ar JAV-bių. Rašyti: Dainavos 7, Kaunas 3000, Lithuania.

Paieškojimas

Česnauskienė - Beresnevičiūtė Zofija, gyv. Kaune, Latvių g-vė 43 nr., tel. 74-15-40, ieško savo vyro brolio **Prano Česnausko,** iki 1977 m. gyvenusio Kanadoje, 252 St. Clarens Ave., Toronto, Ont. N6H 3W3.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS 40

MOKA:

3.75% už 90 dienų term. indėlius	
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius	
4.00% už 1 m. term. indėlius	
4.25% už 2 m. term. indėlius	
4.50% už 3 m. term. indėlius	
5.00% už 4 m. term. indėlius	
5.25% už 5 m. term. indėlius	
4. % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	5.95%
2 metų	7.00%
3 metų (fixed rate)	7.75%
su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ar 3 metų (variable rate)	6.00%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 97 milijonus dolerių

MasterCard ***Kredito kortelė***

*Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau **$2,000.** Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki **$30,000.** Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).*

KASOS VALANDOS:

- **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.**
- **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.**
- **Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.**

BŪSTINĖ: Lietuvių namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

SOLD COLDWELL BANKER RESIDENTIAL REAL ESTATE Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA,

Broker **Tel. (416) 231-5000**

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,

Etobicoke, Ontario M8X 1B6 **FAX (416) 233-2713**

ASF ***EUROPARCEL***

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas – prie Rūtos auksinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebeveiks nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę.

Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba $10.00.
Nauja kaina: $5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS

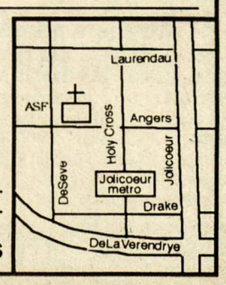

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-416-434-1847

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

- ***Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietimai, bilietai, drauda.***

Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nupigintos kainos sezono pabaigai

Prašome registruotis kuo greičiau nes vietų neperdaugiausia belikę

ALGIS MEDELIS trečiadieniais 11-17 val.

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

Torontietės skautininkės, 1993 m. liepos 5 d. dalyvavusios Jubiliejinės stovyklos atidaryme prie Palangos. Iš kairės: B. ABROMAITIENĖ, I. PUNKRIENĖ, R. ŽILINSKIENĖ, G. TARVYDIENĖ ir K. DAMBARAITĖ-JANOWICZ

SKAITYTOJAI PASISAKO

RAŠO IŠ ARGENTINOS

Iš tėvynės atsivežiau daug įspūdžių, kurie atskleidžia Lietuvos dabartinę politinę būklę. Apie tai jūs gerai žinote, tad nevarginsiu savo samprotavimais.

Lietuva turi geriau gyventi. Krašto gerovė visų pirma remiasi ekonomijos pažanga ir pastovumu. Tam reikia pasiryžimo dirbti sąžiningai, kad ir nelengvomis sąlygomis. Visi piliečiai esame įpareigoti prisidėti savo darbu. Šiuo metu Argentinos jūros pakrantėse žvejoja Lietuvos laivai, apyvarta didelė, reikia tikėtis gerų rezultatų, kurie atneš nemažą pelną. Yra ir kitų įvairių tarp abiejų kraštų prekybos galimybių. Reikės viską peržiūrėti-studijuoti, ir prekybininkai galės pasinaudoti. Mano naujos pareigos bus nelengvos, reikės dirbti stipriai. Tikiu, Dievas padės.

Aleksandras Artūras Mičiūdas

Red. pastaba. Prie šio laiško prijungtas Lietuvos respublikos vyriausybės raštas, pasirašytas min. pirmininko Adolfo Šleževičiaus. Tuo raštu šio laiško autorius skiriamas Lietuvos respublikos įgaliotiniu P. Amerikai ekonominiams reikalams. Štai ištrauka iš to rašto.

"ALEKSANDRAS ARTŪRAS MIČIŪDAS, įvardintas, nustatytas ir paskirtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotuoju atstovu, turinčiu visapusiškus įgaliojimus derėtis dėl ekonominių ryšių su Pietų Amerikos šalimis. Pasirašyta ir antspauduota Lietuvos Respublikos Vyriausybėje, Vilnius, 1993 m. rugpjūčio 6 d."

Adolfas Šleževičius;
Ministras Pirmininkas

TRAGEDIJOS PRIEŽASTIS?

Perskaičius Dariaus ir Girėno prisiminimo tragediją, kyla klausimas, kodėl tragedijos priežastis nepriminta?

Su pagarba – **C. Vaivada**

Red. prierašas. Nors yra buvę įvairių užuominų, tragedijos priežastis mums nėra žinoma.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nešė pasitraukusio B. Mulronio pareigas perėmusi ministerė pirm. Kim Campbell. Pradžioje nesimatė didesnio būsimų rinkėjų nuomonės pasikeitimo. Liberalų vadas J. Chretienas netgi bandė juokauti, kad ministerės pirmininkės pareigoms ji turi tik vasaros mėnesius iki sekančių Kanados parlamento rinkimų.

Ramias opozicinių partijų vadų nuotaikas sudrumstė Gallupo instituto viešosios nuomonės tyrėjai. Jie norėjo sužinoti, kuris partijų vadas, kanadiečių nuomone, būtų geriausias Kanados ministeris pirmininkas. Apklausos dalyviai apsispręsti turėjo be savo partinių įsipareigojimų įtakos. Pirmojoje apklausoje š.m. birželio mėnesį konservatorė Kim Campbell gavo 32% balsų, liberalas Jean Chretienas – 24%.

Visus nustebino greitas konservatorės Kim Campbell populiarumo kilimas kituose tyrimuose geriausio ministerio pirmininko klausimu. Paskutinėje Gallupo instituto apklausoje rugpjūčio mėnesį ji surinko 42% balsų, Jean Chretien – 21%, Preston Manning – 7%, Lucien Bouchard – 6%, Audrey McLaughlin – 5%. Neapsisprendusių ir negalėjusių atsakyti buvo 20%. Vertindamas partijų vadų atliekamą dabartinį darbą, Gallupo institutas Kanados ministerei pirm. Kim Campbell užregistravo 51% teigiamų balsų.

Panašūs buvo ir "Environics Research" rugsėjo 3 d. baigtos apklausos rezultatai, turėję nustatyti geriausią vyriausybės vadą Kanadai. Šioj apklausoj konservatorių ministerė pirm. K. Campbell gavo 37% balsų, liberalų vadas J. Chretienas – 16%, Reformų partijos vadas P. Manningas – 7%, Kvebeko bloko vadas L. Bouchardas – 5%, NDP socialistų vadovė A. McLaughlin – 4%. "Environics Research", taipgi teigia, kad 34% apsisprendusių kanadiečių jau žada balsuoti už Kanados progresyviuosius konservatorius ir 33% – už liberalus.

Pagrindinė kova šio parlamento rinkimuose turėtų vykti tarp Kanados liberalų ir progresyviųjų konservatorių. Abi partijos turi pliusų ir minusų. Liberalai tebėra populiari partija, bet ji turi nepopuliarų vadą J. Chretieną. Konservatorius džiugina jų ministerės pirm. K. Campbell tikrai didelis populiarumas. Rūpestį betgi kelia partijai žaizdas palikęs kanadiečių nusivylimas buvusio vado B. Mulronio politika. Abiem partijom staigmena gali tapti separatistinio Kvebeko bloko ir jo vado L. Bouchardo atskiras įsijungimas į Kanados parlamento rinkimus. Savo kandidatus jis yra išstatęs tik Kvebeko provincijoje.

Remiantis "Environics Research" duomenimis, Kvebeko bloką Kanados parlamento rinkimuose remia 43% kvebekiečių, konservatorius – 28%, o liberalus – tik 23%. Separatistas L. Bouchardas prisipažįsta, kad jis su Kvebeko bloku nori suskaldyti liberalų ir konservatorių rėmėjus šioje provincijoje. Tada su savo parlamentarais galėtų geriau ginti separatizmo reikalus Kanados parlamente, pasinaudodamas spaudimu mažumos vyriausybę sudariusiai partijai.

Dabartiniai spėliojimai gali pasikeisti rinkiminiame vajuje. Politiniais vadais nusivylę kanadiečiai dabar kelia daug visokių reikalavimų. Ne visi jie yra logiški ir įgyvendinami dabartinėse sąlygose. Rinkimams laimėti šį kartą reikės ne tik pažadų, bet ir balsuotojų pasitikėjimo pasirinkta partija. **V.Kst.**

Periodiniai lietuvių leidiniai užsienyje

"Draugas", dienraštis, 4545 W. 63 Street, Chicago, IL 60629, USA.

"Dirva", 19807 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119, USA.

"Laisvoji Lietuva", 2618 W. 71 St., Chicago, IL 60629, USA.

"Lietuvių balsas", 2624 W. 71 St., Chicago, IL 60629, USA.

"Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA.

"Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada.

"Nepriklausoma Lietuva", 7722 George St., LaSalle, Que. H8P 1C4, Canada.

"Tėviškės aidai", 18 Henry St., Kensington, Viktoria 3031, Australia.

"Laikas", Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires, Argentina.

"Argentinos lietuvių balsas", J. L. Suarez 5684, Suc. 39, Buenos Aires, Argentina.

"Pasaulio lietuvis", žurnalas, 7 Glenview Lane, Lemont, IL 60439, USA.

"Šaltinis", žurnalas, 16 Hound Rd., West Bridgeford, Nottingham NG2 6AH, England.

"Technikos žodis", žurnalas, 5859 S. Whipple St., Chicago, IL 60629, USA.

"Skautų aidas", žurnalas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60629, USA.

"Laiškai lietuviams", žurnalas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60629, USA.

"Muzikos žinios", žurnalas, 7310 S. California Ave., Chicago, IL 60629, USA.

"Eglutė" žurnalas vaikams, 13154 Sparrow Ct., Lockport, IL 60441, USA.

"Varpas" metraštis, 1448 Star Lane, Lemont, IL 60439, USA.

"Naujoji viltis", metraštis, 147 Clay St., Quincy, MA 02170, USA.

"Ateitis", 1209 Country Lane, Lemont, IL 60439, USA.

"Krivūlė", Augsburgerstrasse 7, 8940 Memmingen, Germany.

"Į laisvę", 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA.

"Mūsų pastogė", P. O. Box 550 Bankston N.S.W. 2200 Australia.

"Mūsų Lietuva", Rua Jutindiba 28, Pque de Mooca 03142 Sao Paulo, Brasil.

"Laivas", 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629, USA.

"Šv. Pranciškaus varpelis", P. O. Box 980, St. Anthony's Friary, Kennebunkport, Maine 04046, USA.

"Europos lietuvis", 1 Ladbroke Gardens, London WII 2PT, England.

"Bridges", P. O. Box 3050, Worcester, MA01613-3050, USA.

"The Observer", 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA.

"Saleziečių balsas" Lituani Don Bosco, Via Colonna 2, 00044 Frascati, Roma, Italia.

"Akiračiai", 9425 So. Pleasant Ave., Chicago, IL 60620, USA.

"Metmenys", 3113 W. Vina del Mar Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706, USA.

"Lituanus", 6621 S. Troy St., Chicago, IL 60629-2913, USA.

"Lietuvis žurnalistas", 23500 Via Galera, Valencia, California 91355. **Alg. G.**

IMMACULATA - lietuvių vaikų darželis

Tai vienintelis darželis, kuris teikia progos vaikučiams (nuo 2-6 metų amžiaus) žengti pirmuosius savarankiškus žingsnius lietuviškoje ir katalikiškoje aplinkoje. Norintys registruoti ir gauti daugiau informacijos dėl auklėjimo programos malonėkite nedelsiant kreiptis telefonu **534-5773.**

Ses. Teresėlė, *darželio vedėja*

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDĖJAI

ŠYPSENOS

Koncerte

— Kaip jums patinka ši dainininkė? Ką apie ją galėtumėte pasakyti? – klausia vienas kritikas kitą.

Šis sutrikęs atsako:

— Gaila bet nežinau ką ir besakyti. Mat, palikau namie akinius.

* * *

— Šį vakarą mūsų choras turės vaišes. Vienas geradarys atsiuntė mum degtinės ir vyno. Tačiau pirma turėsim repeticiją.

— O kam reikalinga toji repeticija? Gerti juk visi moka.

* * *

Vincukas su mama varto albumą.

— Mamyte, kas šis garbanotas ir lieknas ponas?

— Tai tėvelis.

— O kas tada tas plikas ir storas, kuris gyvena su mumis?

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.) Telefonas **763-5677**

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 240-0594 (24 valandas)
FAX 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a.advokato **Algio Puterio**
bylas ir testamentus
1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6
Įstaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674
Atstovybė Lietuvoje:
Gedimino pr. 26-217
Vilnius 2600
Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

RE/MAX Above the Crowd!®
Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.
Nemokamas namų įvertinimas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616
An independent member broker

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Taisau ir įvedu visų rūšių
• Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
• Elektrines viryklas, indų plovimo mašinas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus • Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.
Skambinti **R. Jareckui**
PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronte
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
■ **atnaujinimas, remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių** ■ staliaus darbai ■ vidaus sienų įdėjimas ■ dažymas ■ elektros įvedimai ■ vandentiekio sistemos įvedimas ■ stogai ■ įvairūs cemento darbai ■ kiemų sutvarkymas ■ prieplaukos ■ garažai ■ tvoros ■ medžių pjovimas ■ virtuvės, vonios remontas ir apdaila ■ rūsių įrengimas ■ šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas ■ plytelių įdėjimas ■ pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius. ■ ***16 metų patirtis***
■ ***Nemokamas įkainavimas*** ■ ***Pensininkams nuolaida***
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

AUDRA travel & CRUISES CORPORATION
15 METŲ SUKAKTĮ ŠVENČIANTIS VIENINTELIS KANADOJE LIETUVIŠKAS PROFESIONALUS KELIONIŲ BIURAS KVIEČIA KELIAUTI KARTU!
KELIONĖS Į BALTIJOS KRAŠTUS!
VILNIUS ..... nuo $824
RYGA ..... nuo $975
TALINAS ..... nuo $895
Visoms kelionėms užsakymus priimame dabar.
GARANTUOJAMOS GERIAUSIOS KAINOS.
Užsakydami keliones per mūsų biurą – remiate Baltijos kraštus.
Mūsų biure Jūs galite užsakyti:
• Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą. • Sveikatos ir kelionių draudimus. • Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms. • Keliones lėktuvais bei traukiniais. • Keliones pramoginiais laivais. • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus. • Keliones į sveikatingumo sanatorijas.
VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:
Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
CLIA Cruise Lines International Association · IATA · GIANTS TRAVEL LTD.
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Naujas pagerintas patarnavimas
Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms
LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.
Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.
Telefonas (416) 604-8311
Mūsų agentai:
Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland, Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117
Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines, Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385
Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines, Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334
Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton, Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149
Panorama Travel Agency, 363 Vine St., St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909
Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Century 21®
DRESHER Ltd.
Real Estate Member Broker
Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. ***Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius.*** *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Mūsų parapijos šventė šiais metais bus švenčiama rugsėjo 26, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos bus 3 v.p.p., o vaišės ir kun. Vytauto Volerto priėmimas bus 5 v.p.p. Vaišių metu meninę programą atliks Toronto choras "Volungė". Bilietus platina R. Celejewska tel. 231-8832.

— Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje Mišias laikė kun. Eugenijus Jurgutis, OFM.

— Kanados šaulių rinktinės dvidešimtpenkmečio proga, spalio 3, sekmadienį mūsų šventovėje 11 v.r. Mišiose organizuotai su vėliavomis dalyvaus šauliai. Po pamaldų kapinėse jie paminės savo pastatyto "Žuvusiems už Lietuvos laisvę" paminklo atidengimo penkerių metų sukaktį.

— Ateinantį sekmadienį antroji rinkliava renkama Kanados Katalikų Bendrijos reikalams.

— Rugsėjo 4, šeštadienį, Wasagoje pakrikštytas Tado ir Linos (Morkūnaitės) Valickių sūnus Aleksandras-Tadas.

— Rugsėjo 5, sekmadienį, Anapilyje pakrikštyta Stasio ir Laimos (Lukavičiūtės) Stončių dukrelė Audra-Joana.

— Mišios rugsėjo 19, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Juozą Jankaitį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Eleną Večerskienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Rugsėjo 19, sekmadienį, 11.15 v.r. pamaldos šventovėje su Šv. vakariene. Kviečiami dalyvauti.

— Rugsėjo 21-28 d.d. kun. P. Dilys bus Čikagoje, kur rugsėjo 25 ir 26 d.d. dalyvaus JAV lietuvių evangelikų reformatų bažnyčios Sinode. Grįš rugsėjo 28 d.

— Parapijos tarybos posėdis – rugsėjo 29, trečiadienį, 7.30 v.v., parapijos salėje. Kviečiame narius dalyvauti.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 185 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: Bernardas ir Florence Jakaičiai iš Klivlando, JAV, Audra Valančienė iš Vilniaus, Kaziukas Šoliūnas su tėvais iš Čikagos, JAV, G. Avižonis iš Kalifornijos ir Regina Januškevičienė iš Šiaulių. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys H. Sukauskas.

— LN valdybos paosėdis – rugsėjo 23, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Aukos Slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Lietuvos daugiavaikių šeimų pagalbai per KLK moterų draugiją paaukojo: $50 – K. M. Andriuškevičiai.

Religinei Lietuvos šalpai aukojo: $50 – P. E. Ališauskai.

Adomo Jakšto spaustuvei aukojo: $100 – M. Vaškevičienė; $50 – P. E. Ališauskai.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo $100 – M. Vaškevičienė.

Lietuvos "Caritui" Rimutės krikšto proga D. B. Vaidilos aukojo $50.

Savo mylimo sūnaus lakūno Leonardo Žilvyčio dvejų metų mirties prisiminimui Alina ir Kazys Žilvyčiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A.a. Marytės Vėgertaitės atminimui, užjausdami seserį Onutę su šeima, Kunigunda ir Jonas Dervaičiai, ir Genovaitė Kudžmaitė "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

Giedros (Rinkūnaitės) ir Rimo Paulionių santuokinė 25 metų sukaktis gražiai buvo paminėta rugsėjo 11, šeštadienį, Anapilio sodyboje, Mississaugoje. Plačiau "TŽ" sekančiame numeryje.

PADĖKA

1993 m. rugpjūčio 21 d. šventėme savo vedybinio gyvenimo penkiasdešimtmetį. Ta proga "Tėviškės žiburiams" aukojame $100.

Širdingai dėkojame visiems: giminėms, draugams ir svečiams, atsilankiusiems į tą mūsų džiaugsmo ir padėkos šventę, pradžiuginusiems mus savo dalyvavimu. Tai mums paliks giliai atmintyje.

Taip pat širdingiausiai dėkojame už visų taip dosnias dovanas, kurias pagal Gerbiamo Klebono patarimą paskyrėm alkaniems ir našlaičiams Lietuvoje.

Nuoširdžiausia padėka klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už atlaikytas padėkos Mišias ir maldas.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame sūnui Romui ir jo žmonai Jackie, kurie rūpinosi ir suruošė tą mūsų šventę.

Labai ačiū ačiū visiems!

Seliomėja ir Liudas Olekai

Tėvai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

Prisikėlimo parapijos žinios

— Popiežiaus Jono-Pauliaus II vizito užbaigimo proga praeitą trečiadienį, 7 v.v., mūsų šventovėje vyko padėkos Mišios, kurių metu giedojo sol. Algis Simanavičius, duetas: D. Viskontienė ir D. Radtke, akompanuojant J. Vaičytei. Dalyvavo daug žmonių.

— Ruošiasi tuoktis Arūnas Raščiauskas ir Monika Anskaitė.

— Pakrikštyta Rima-Elena, Astos (Grinytės) ir Dainiaus Vaidilų dukrelė.

— Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas įvyks šio mėnesio gale, rugsėjo 28 ir 30 d.d. Išpardavimo metu sutelktos lėšos yra naudojamos šalpai, ypač Lietuvoje. Išpardavimui vadovauja parapijos tarybos labdaros sekcija, pirmininkaujant dr. J. Čuplinskienei.

— Parapijos choro pirmoji repeticija naujame sezone bus šį ketvirtadienį, 7 v.v., muzikos studijoje.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus, kuriam pirmininkauja Irena Vibrienė, pirmas susirinkimas įvyks spalio 24 d., po 11.30 v.r. Mišių Parodų salėje.

— "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų žiemos sezono veiklos atidarymas įvyks ateinantį sekmadienį, rugsėjo 19 d., mūsų šventovėje su 10.15 v.r. Mišiomis.

— Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja P. Jurėnas, o jam talkina R. Žiogarys, nuo praeito sekmadienio pradėjo vėl veikti.

— Parapijos kavinė jau pradėjo veikti. Sekmadieniais gaminami lietuviški valgiai.

— Mišios rugsėjo 19, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Stasį Ignotą, 9.20 v.r. – už a.a. Sofiją Gegužienę, 10.15 v.r. – už a.a. Stasį Juknevičių, už a.a. Eleną Barakauskienę, už a.a. Anelę Jonuškienę, 11.30 v.r. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvos kankinių šventei Anapilyje rugsėjo 26, sekmadienį, Kanados lietuvių muziejuje-archyve paruoštos naujos parodos. Tarp jų – vienos dienos Kalgary gyvenančios dail. Elytės Balkytės-Zubienės meno paroda: spalvoti piešiniai, vaizduojantys lietuvių liaudies drabužius. Kviečiame visus atsilankyti. **Inf.**

Naujai atvykę lietuviai į Torontą yra kviečiami į anglų kalbos kursus Prisikėlimo parapijos patalpose, 1011 College St., nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.– 12 v.

Kanados Šaulių rinktinės 25-čio minėjimą-balių š.m. spalio 2, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių namuose organizuoja Vl. Pūtvio šaulių kuopa. Programoje: minėjimas, meninė dalis, kurią atliks "Gintaro" ansamblio kaimo kapela, šilta vakarienė, šokiai, loterija. Spalio 3, sekmadienį, 11 v.r. – iškilmingos Mišios Anapilio šventovėje. Po Mišių bus paminėta paminklo "Žuvusiems už Lietuvos laisvę" 5-rių metų sukaktis. Kanados lietuvių kultūros muziejuje veiks šaulių sukaktuvinė paroda. Bilietus į balių platina: V. Pečiulis tel. 247-2221, B. Savickas tel. 244-2267, S. Jokubaitis tel. 537-2869.

Kuopos valdyba

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės metinis suvažiavimas rengiamas 1993 m. spalio 27, trečiadienį, Prisikėlimo parapijos klebonijoje. Kunigams yra išsiuntinėti atitinkami pranešimai. Dabartinę valdybą sudaro: pirm. kun. J. Staškus, ižd. kun. Aug. Simanavičius, OFM, sekr. prel. Pr. Gaida.

The Asthma Society of Canada praneša, kad spalio 6 d., 7.30 v. ryto Sheraton viešbutyje, 123 Queen St.W., Toronte pusryčių metu kalbės pasaulyje pagarsėjęs vaikų astmos bei alergijų specialistas dr. Malcolm Sears. Bilietai – asmeniui $25, visas stalas $250 – gaunami Asthma Society raštinėje, 130 Bridgeland Ave., tel. 787-4050. **Inf.**

Kanados katalikų savaitraštis "The Catholic Register" 1993.IX.11 laidoje paskyrė ištisą puslapį Lietuvai, Latvijai ir Estijai ryšium su popiežiaus apsilankymu. Trijuose straipsniuose pateikiama informacija apie kiekvieną Baltijos valstybę. Pridėtos ir dvi nuotraukos.

Anapilio autoaikštės vajui

aukojo: **$200** – K. Konkulevičius; **$150** – M. K. Andriuškevičiai; **$100** – M. Vaškevičienė; **$50** – R. Sirutienė, B. T. Stanuliai. Iš viso iki šiol suaukota $20,000.24.

RENKAMĖS VĖL MOKYTIS LIETUVIŠKAI

Toronto Maironio mokyklos mokslo metai prasideda

1993 metų RUGSĖJO 18, šeštadienį,

"Our Lady of Peace" mokykloje, (70 Mattice Ave.)

— Registracija 9 v.r.– 11.15 v.r. Prašome mokinius susirinkti mokyklos auditorijoje 9.15 v.r.
— Pamokos baigsis 11 v.r.

Smulkesnė informacija gaunama skambinant
G. Paulionienei tel. 249-9893, D. Puterienei tel. 766-9852

KVIEČIAME Į TĖVYNĖS SĄJUNGOS KANADOS SKYRIAUS

STEIGIAMĄJĮ SUVAŽIAVIMĄ

1993 m. rugsėjo 26, sekmadienį, Aušros Vartų parapijos Jaunimo centro salėje, Dundurn gatvėje, Hamiltone, Ontario.

10.30 v.r. MIŠIOS Aušros Vartų šventovėje.
12.00 v. PIETŪS iš anksto užsisakius, skambinant tel. **(416) 533-7425** Toronte.
1 v.p.p. SUVAŽIAVIMO pradžia. Programoje numatyti diskusiniai pranešimai: *Tėvynės sąjungos siekiai ir tikslai; veiklos Kanadoje apimtis ir galimybės; ligšiolinės veiklos ir darbų Lietuvoje bei išeivijoje apžvalga; Kanados skyriaus valdybos ir kitų organų rinkimai.* Suvažiavimo užbaigimas numatytas apie 3 v.p.p.

Iniciatyvinė grupė Tėvynės sąjungai remti

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ,

PROGRAMOJE: 3 v.p.p. *– padėkos MIŠIOS*
5 v.p.p. *– vaišės Anapilio salėje ir kun. VYTAUTO VOLERTO priėmimas*
Meninę programą atliks Toronto lietuvių choras "VOLUNGĖ", vadovaujamas muz. D. VISKONTIENĖS.

įvyks 1993 m. rugsėjo 26, sekmadienį, ANAPILYJE

Bilietai į vaišes gaunami sekmadieniais Anapilyje po Mišių ir pas R. Celejewska tel. 231-8832.

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ***Anapilio parapijos taryba***

"PARAMOJE"

ADVOKATO PASLAUGOS NEMOKAMAI

- Šis pasiūlymas yra laikinas -

"Parama" apmokės advokatų atlyginimus* už visas ***naujas*** nekilnojamo turto paskolas (mortgičius).

*Į atlyginimo mokestį neįeina registravimo ir kitos faktinės išlaidos.

Norint gauti daugiau informacijų, prašoma skambinti paskolų vedėjams.

"PARAMA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 416-532-1149

5.95%

1 METŲ
UŽDARYTOS NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS
(MORTGIČIAI)

"PARAMA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas: **416-532-1149**

IŠNUOMOJAMAS butas be baldų High Park rajone vienam ar dviem asmenims. Skambinti tel. 532-5370 Toronte.

REIKALINGA AUKLĖ, kuri galėtų gyventi kartu. Skambinti dienomis, vakarais, savaitgaliais tel. 738-2327 arba dienomis tel. 368-6633.

IŠNUOMOJAMI "Vilniaus" rūmuose butai. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Toronte

KZR ROOFING
Dengiame ir taisome stogus. Skambinti Kazimierui tel. 604-3992 Toronte

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI
Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytui ar Genei Kairiams ir atsiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

MONTREAL QUE

Tautos šventės minėjimą rengia LK Mindaugo šaulių kuopa rugsėjo 19, sekmadienį, AV parapijoje. Iškilmingos pamaldos bus 11 v. r., o po jų salėje oficialioji dalis. Meninę programą atliks dainininkė iš Lietuvos Lilija Turūtaitė. Organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis. Po minėjimo bus kavutė su užkandžiais.

Šv. Tėvo lankymosi Lietuvoje metu rugsėjo 5 d. AV šventovėje buvo prašoma pasimelsti už šios viešnagės pasisekimą, kad Lietuvos žmonės dvasiškai atgimtų ir viešpatautų vienybė.

Dail. Žilvino Lilo iš Lietuvos rengta jo darbų paroda rugsėjo 8-12 d.d. neįvyko, nes dailininkas staiga išsikėlė į JAV.

Montrealio lituanistinė mokykla pradeda naujus mokslo metus rugsėjo 18, šeštadienį, 9 v.r. seselių namuose.

Visuotiniame "Lito" susirinkime iškilo pasiūlymas, kad iš pelno būtų paskirta kiek lėšų Lietuvos generalinio konsulo suorganizuotam traktorių vajui. Galutinis sprendimas buvo paliktas "Lito" valdybai, kuri birželio mėnesio posėdyje nutarė nupirkti tris traktorius. Jie kainavo $8,381 (amerik.). Pinigai pasiųsti, ir jau gautas konsulo padėkos raštas su pažadu, kad the traktoriai bus paskirti Politinių kalinių ir tremtinių organizacijos nariams, atgavusiems tėviškes ir neturintiems kuo išdirbti žemę. **B.S.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC
Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 **FAX 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 256-5355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš $29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.–	5.00%	Taupymo – special.	1.75%
Certifikatus 2 m.	5.50%	Taupymo – su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	6.00	Taupymo – kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.25%	RRIF–RRSP – 1 m.term.	5.25%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF–RRSP – 2 m.term.	5.75%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF–RRSP – 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	4.00%	RRIF – RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.50%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:
1 metų 6.50%
2 metų 7.00%
3 metų 7.50%
asmenines – nuo 6.75%

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

Įvairios žinios

Vytautas Šeštokas, "TŽ" bendradarbis, iš Los Angeles, CA praneša, kad tenai rugsėjo 24-30 d.d. įvyks "Lietuvių savaitė" su plačia programa paminint Los Angeles ir Kauno miestų susigiminiavimą bei Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 75 m. sukaktį. Laukiama svečių iš Lietuvos – vyriausybės atstovų, "Armonikos" ir "Jonio" ansamblių. Tradicinės Lietuvių dienos įvyks spalio 2-3 d.d. **Inf.**

Ieško darbo

Baigęs tarnybą Lietuvos kariuomenėje, 22 m. amžiaus vaikinas ieško bet kokio darbo Kanadoje. Rašyti adresu: Vidas Valiūnas, Kuršių 16-13, Kaunas 40, Lithuania.

PARDUODU tautinius drabužius (A. Tamošaitienės austus) už $400. Skambinti tel. 762-2669 Toronte.

AUTOMOBILIS subraižytas, neblizga, prarado spalvą. Viskas pataisoma. Šlifuoju, poliruoju, panaikinu įbrėžimus, padengiu specialiu tepalu, kuris duoda puikų blizgesį ir apsaugo nuo atmosferos poveikių. Tai 25-30% pigiau nei kitur ir 20-25 kartus pigiau nei perdažymas. Patirtis 2 metai darbo firmoje "Honda". Skambinti vakarais nuo 8 iki 11 v.v., tel. 653-3234 Toronte. Išsikirpkite ir pasidėkite šią žinutę – pravers ateity!

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

GĖLĖS

PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuvėms ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

RANKINIO KOMANDA "Toronto Eagles Handball Club" ieško jaunų vyrų, įgijusių šios sporto šakos patyrimą Europoje. Skambinti vakarais Karl Hrkal, tel. (416) 584-9481.

PARDUODAMI Minsko centre butai: 2 butai po 2 kambarius ir 1 butas keturių kambarių. Teirautis angliškai tel. 661-0350 arba lietuviškai tel. 250-8088.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

ST. PETERSBURG BEACH, FL išnuomojamas visam sezonui dviejų miegamųjų butas. Arti jūra ir parduotuvės. Skambinti vakarais tel. 234-9696 Toronte.

SPALIO 14 DIENĄ VYKSTU Į LIETUVĄ. Galiu nuvežti pinigus, vaistus, smulkius daiktus. Įteikiu asmeniškai. Skambinti Petrui Brasui tel. 545-8868 Hamiltone.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei $200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei $150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronte.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS
EURO CLEAN
Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".
SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. **456-0717** ARBA **402-7976**